

PŘEPRACOVANÉ VYDÁNÍ

Nová učebnice současné španělštiny

vhodné i pro samouky

1.díl **B1+**

OLGA MACÍKOVÁ, LUDMILA MLÝNKOVÁ

Nahrávka MP3 zdarma
na www.albatrosmedia.cz

Nová učebnice současné španělštiny 1. díl

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.edika.cz
www.albatrosmedia.cz

edika.

Olga Macíková, Ludmila Mlýnková

Nová učebnice současné španělštiny, 1. díl – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Nová učebnice současné španělštiny 1. díl

Nová učebnice současné španělštiny

1. díl

Olga Macíková, Ludmila Mlýnková

Ilustrace: Jaroslava Kučerová

Odborná korektura: Cristina Rodríguez García

Obálka: Martin Sodomka

Odpovědná redaktorka: Eva Mrázková

Technický redaktor: Jiří Matoušek

Nahrávka natočena v září 2018 v RECORDING STUDIO
ŠKROUPOVA BRNO

www.studioskroupova.cz

Zvuk, editace, mastering: Petr Bača

Hudba: Ondřej Jirásek a Mário Buzzi

Produkce: Vladimíra Jirásková

Ženské hlasy: Diana Bass, Nerea Cuesta, Meritxell Jordana,
Cristina Rodríguez García, Elena Casas Cortada

Mužské hlasy: Alejandro Cernuda, Eufasio Lucena,
David Utrera

Objednávky knih:

www.albatrosmedia.cz

eshop@albatrosmedia.cz

bezplatná linka 800 555 513

ISBN tištěné verze 978-80-266-1381-7

ISBN e-knihy 978-80-266-1592-7 (1. zveřejnění, 2021) (ePDF)

Cena uvedená výrobcem představuje nezávaznou doporučenou spotřebitelskou cenu.

Vydalo nakladatelství Edika v Brně roku 2019 ve společnosti Albatros Media a.s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4.
Číslo publikace 35 060.

© Albatros Media a.s., 2019. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

Dotisk 1. vydání

ALBATROS MEDIA

Ilustrační foto:

© Evgeny Atamanenko / Shutterstock.com (str. 326); © joan_bautista / Shutterstock.com (str. 16); © Nella / Shutterstock.com (str. 26); © Gena Melendrez / Shutterstock.com (str. 16); © Adwo / Shutterstock.com (str. 31); © ChameleonsEye / Shutterstock.com (str. 37); © Milosz Maslanka / Shutterstock.com (str. 37); © Dutourdumonde Photography / Shutterstock.com (str. 37); © Sergey Golotvin / Shutterstock.com (str. 39); © Rodrigo Garrido / Shutterstock.com (str. 45); © Tupungato / Shutterstock.com (str. 47); © alvahr / Shutterstock.com (str. 83); © Sean Pavone / Shutterstock.com (str. 97); © Paulo Miguel Costa / Shutterstock.com (str. 97); © underwood / Shutterstock.com (str. 97); © emperorcosar / Shutterstock.com (str. 97); © Anibal Trejo / Shutterstock.com (str. 99); © Darios / Shutterstock.com (str. 99); © nixki / Shutterstock.com (str. 99); © Nacho Such / Shutterstock.com (str. 99); © Simon Dannhauer / Shutterstock.com (str. 109); © LysFoto / Shutterstock.com (str. 109); © Daniel Indiana / Shutterstock.com (str. 109); © Oleg Senkov / Shutterstock.com (str. 114); © Francesco Cantone / Shutterstock.com (str. 125); © Olga Macíková (str. 140); © Botond Horvath / Shutterstock.com (str. 141); © Csaba Deli / Shutterstock.com (str. 151); © Andrey Burmakin / Shutterstock.com (str. 151); © Olga Macíková (str. 153); © Matyas Rehak / Shutterstock.com (str. 156); © Tupungato / Shutterstock.com (str. 156); © Vitaliy Grigorev / Shutterstock.com (str. 157); © nobelio / Shutterstock.com (str. 174); © Gilles Gaonach / Shutterstock.com (str. 175); © rarrarorro / Shutterstock.com (str. 188); © F. J. CARNEROS / Shutterstock.com (str. 189); © Enriscapes / Shutterstock.com (str. 193); © autor IR Stone / Shutterstock.com (str. 206); © Darios / Shutterstock.com (str. 206); © b-hide the scene / Shutterstock.com (str. 207); © Lucian Milasan / Shutterstock.com (str. 207); © Pocholo Calapre / Shutterstock.com (str. 207); © SAQUIZETA / Shutterstock.com (str. 210); © Matt Ragen / Shutterstock.com (str. 213); © Dina Julayeva / Shutterstock.com (str. 213); © Alberto Loyo / Shutterstock.com (str. 214); © Angelo Giampiccolo / Shutterstock.com (str. 230); © Capture Light / Shutterstock.com (str. 230); © saiko3p / Shutterstock.com (str. 231); © R.M. Nunes / Shutterstock.com (str. 231); © Guy Banville / Shutterstock.com (str. 231); © Kanokratnok / Shutterstock.com (str. 231); © Filipe Frazao / Shutterstock.com (str. 231); © Tupungato / Shutterstock.com (str. 244); © Arsenie Krasnevsky / Shutterstock.com (str. 244); © Nick Stubbs / Shutterstock.com (str. 262); © S-F / Shutterstock.com (str. 263); © Boris-B / Shutterstock.com (str. 301); © Andrea Raffin / Shutterstock.com (str. 313); © Andrey Popov / Shutterstock.com (str. 318); © Evgeny Atamanenko / Shutterstock.com (str. 326); © Anton Ivanov / Shutterstock.com (str. 345); © Vladimir Sazonov / Shutterstock.com (str. 361); © Martin Froyda / Shutterstock.com (str. 362); © Graphia / Shutterstock.com (str. 369)

PŘEDMLUVA

Milí studenti!

Učebnice, kterou právě otevíráte, navazuje na úspěšné vydání tohoto titulu z roku 2005. Stejně jako všechny naše učebnice, ani tato kniha vám neslibuje zázraky na počkání, ale chce vám být spolehlivým průvodcem na vaši španělské cestě. Naše výuková metoda se hrdě hlásí k tradici českých jazykových učebnic, které vás vedou od jednoduchého ke složitějšímu a které vám umožní co nejrychleji a bez zbytečné ztráty času pochopit systém. To vše jde ruku v ruce s osvojováním slovní zásoby a procvičením naučeného v konkrétní situaci, okořeněné dávkou humoru. Pilní studenti dosáhnou úrovně B1+.

Jak s knihou pracovat? Učebnice má 21 lekcí a tři lekce opakovací. Každá lekce je rozdělena na dvě části: první obsahuje úvodní text, frazeologii, srozumitelný výklad gramatiky a gramatická cvičení. Druhá část propojuje naučenou gramatiku s praktickou komunikací na dané téma. V lekcích nechybí poslech a slovníček. Učebnice je doplněna klíčem, přehledem časování sloves, seznamem názvů evropských zemí a jejich obyvatel a samozřejmě celkovým španělsko-českým a česko-španělským slovníčkem.

Doufáme, že se vám s učebnicí bude dobře pracovat, ale dovolte nám jednu, v dnešní době velmi nepopulární, poznámku. Bez učení to nepůjde! Využijte také další zdroje, které vám studium příjemní – poslouchejte písničky, dívejte se na filmy, čtěte knížky a hlavně využijte každé možnosti k hovoru s rodilým mluvčím. Sami brzy přijdete na to, že znalost španělštiny je klíčem k srdci půl miliardy španělsky mluvících.

Již tradičně doplnila učebnici obrázky naše kolegyně Jaroslava Kučerová, které tímto velmi děkujeme za spolupráci. Naše velké díky patří také Cristině Rodríguez García z Masarykovy univerzity v Brně za jazykovou korekturu a cenné rady.

Hodně úspěchů ve studiu vám přejí

*Olga Macíková
Ludmila Mlýnková*

Queridos estudiantes:

El libro que acabáis de abrir se basa en la exitosa publicación del manual del año 2005. Igual que todos los manuales de nuestra autoría, tampoco este os promete milagros en veinticuatro horas, sino que pretende servir de guía fiable durante vuestra aventura con el español. Nuestro método de enseñanza desarrolla con orgullo la mejor tradición de manuales lingüísticos checos, que os guían de lo fácil hacia lo complicado y que os permitirán comprender el sistema lo más rápido posible y sin perder tiempo. Todo esto va de la mano con el aprendizaje del léxico y la práctica de lo aprendido en situaciones concretas y divertidas. Los estudiantes aplicados alcanzarán el nivel B1+.

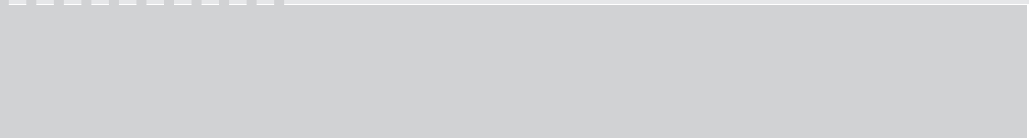
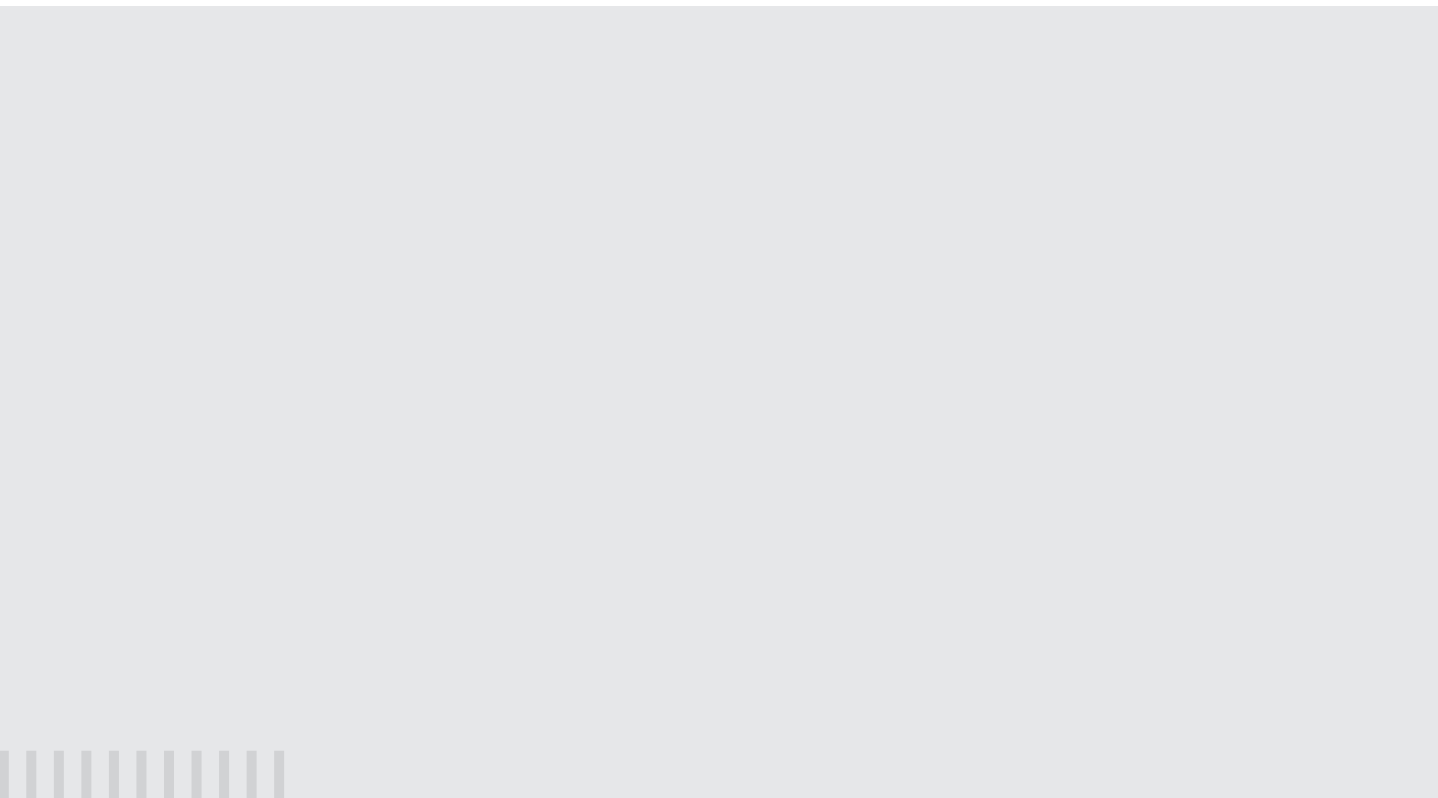
¿Cómo trabajar con el libro? El manual contiene 21 lecciones y tres lecciones de repaso. Cada lección se divide en dos partes: en la primera encontraréis un texto de introducción al tema, fraseología, una explicación comprensible de la gramática y ejercicios gramaticales. La segunda parte busca enlazar la gramática aprendida con la comunicación práctica sobre el tema de la lección. Por supuesto, no faltan ejercicios de audición y el vocabulario. Al final del libro están incluidos los modelos de conjugación verbal, la solución a los ejercicios, una lista de los nombres de los países europeos y sus respectivos gentilicios, vocabulario español-checo y checo-español de todas las unidades.

Esperamos que el libro os facilite vuestro esfuerzo, no obstante, permitidnos un comentario muy poco popular hoy en día. ¡Sin estudiar no se alcanza mucha cosa! Aprovechad también otras fuentes de información que amenizarán vuestro empeño: cantad canciones, mirad películas, leed libros y sobre todo, aprovechad cualquier oportunidad para conversar con un nativo. Pronto os daréis cuenta de que el español es la llave que os abrirá los corazones de los 500 millones de hispanohablantes.

Como ya se ha hecho tradición, los dibujos que acompañan las lecciones son de nuestra compañera Jaroslava Kučerová, a la que le agradecemos su colaboración. Nuestro especial agradecimiento va dirigido a Cristina Rodríguez García de la Universidad de Masaryk de Brno por la esmerada corrección de todo el libro y muchos consejos valiosos.

Os deseamos muchos éxitos,

*Olga Macíková
Ludmila Mlýnková*

OBSAH

■ ÚVODEM ■ PŘÍZVUK ■ VÝSLOVNOST ■ ŠPANĚLSKÁ ABECEDA	10
LECCIÓN 1	16
¡Hola! Yo soy Pedro.	
¿Quién eres? ¿De dónde eres? Un encuentro en la playa de Santander	
Rod a člen u podstatných jmen ■ Množné číslo podstatných jmen ■ Přídavná jména ■ Osobní zájmena ■ Nepravidelné sloveso <i>SER</i> (být) ■ Zápor u sloves ■ Tvoření otázek ■ JAK POZDRAVIT ■ JAK SE PŘEDSTAVIT ■ JAK POPROSIT A PODĚKOVAT	
LECCIÓN 2	26
De vacaciones en España	
En la calle	
Předložky <i>A, EN, DE</i> ■ Nepravidelná slovesa <i>ESTAR</i> (být) a <i>IR</i> (jít, jet) ■ Vyjadřování pádů ■ JAK VYJÁDŘIT, ŽE SE NĚKOMU NĚCO/NĚKDO LÍBÍ, RÁD NĚCO DĚLÁ NEBO MU NĚCO CHUTNÁ	
LECCIÓN 3	36
La abuela de Alicia	
Las lenguas de España	
Časování pravidelných sloves v přítomném čase ■ Přítomný čas sloves zakončených na <i>-CER</i> a <i>-CIR</i> ■ Nepravidelné sloveso <i>VER</i> (vidět) ■ Zvratné neosobní vazby ■ Základní číslovky 1–20 ■ Použití tvarů <i>MUCHO</i> a <i>MUY</i> ■ JAK NEFORMÁLNĚ REAGOVAT V ROZHOVORU ■ JAK SE ZEPTAT, KDYŽ DOBRĚ NEROZUMÍME ■ JAK VYJÁDŘIT PŘEKVAPENÍ/ÚDIV	
LECCIÓN 4	47
Pedro va al bar con su amigo Carlos	
¿Cómo son los españoles?	
Slovesná vazba <i>IR A + INFINITIV</i> ■ Nepravidelné sloveso <i>TENER</i> (mít) ■ Výrazy se slovesy <i>SER</i> a <i>ESTAR</i> ■ Neurčité zájmeno <i>TODO, TODA, TODOS, TODAS</i> ■ Přechylování přídavných jmen zakončených na <i>-OR</i> ■ JAK POPSAT OSOBU ■ JAK A KDE POUŽÍVAT SLOVESO <i>TENER</i>	
LECCIÓN 5	59
Estás en tu casa	
¿Cómo viven los españoles?	
Neosobní tvar <i>HAY</i> ■ Slovesa se změnou kmenových samohlásek <i>E → IE, O → UE</i> ■ Nepravidelné sloveso <i>SABER</i> (vědět, umět) ■ Slovesa zakončená na <i>-GER</i> a <i>-GIR</i> ■ Přivlastňovací zájmena nesamostatná ■ JAK POPSAT UMÍSTĚNÍ BYTU ■ JAK POPSAT BYT ■ JAK POPSAT DISPOZICI BYTU	

LECCIÓN 6 71

Alicia busca piso para una amiga inglesa

Vazba *PARA* + *INFINITIV* ■ Nepravidelná slovesa *VENIR* (přijít, přijet), *DAR* (dát, dávat) a *HACER* (dělat) ■ Základní číslovky 21–199 ■ Krácení některých zájmen, číslovek řadových a přídavných jmen ■ Psaní velkých písmen v názvech institucí ■ JAK VYJÁDŘIT UMÍSTĚNÍ V PROSTORU

LECCIÓN 7 83

Una tarde con Alicia

La rutina diaria de los españoles

Časování zvratných sloves ■ Nepravidelná slovesa *SALIR* (odejít, vyjít, jít ven) a *DECIR* (říct, říkat) ■ Vyjadřování časových vztahů pomocí vazeb s infinitivem ■ Sloveso *SOLER* + *INFINITIV* ■ Dny v týdnu ■ Udávání hodin ■ JAK POPSAT DENNÍ/TÝDENNÍ PROGRAM

REPASO I 97

España

JAK MLUVIT O POČASÍ A ROČNÍCH OBDOBÍCH ■ Ejercicios de repaso

LECCIÓN 8 109

Y aquel señor, ¿quién es?

En familia

Ukazovací zájmena ■ Tázací zájmena a příslovce ■ Nepravidelné sloveso *PONER* (položit, dát) ■ Slovesa se změnou kmenové samohlásky E → I ■ Základní číslovky 200–MILIARDA ■ CÓMO HABLAR DE LA FAMILIA

LECCIÓN 9 125

De compras

En El Corte Inglés

Nepřízvučné tvary osobních zájmen ■ Osobní zájmena přízvučná ■ Zdůraznění předmětu ■ Zápor ve větě ■ Zastupování podstatného jména členem určitým ■ Používání *MUCHO*, *POCO*, *BASTANTE*, *DEMASIADO*, *SUFICIENTE*, *CUANTO*, *TANTO* ■ CÓMO COMPRAR LA ROPA ■ CÓMO HABLAR DE LA ROPA

LECCIÓN 10 140

En el mercado

Stupňování přídavných jmen ■ Porovnávací výrazy ■ Skupiny dvou osobních zájmen nepřízvučných ■ Slovesa *DURAR* (trvat) a *TARDAR* (EN) (trvat někomu něco) ■ Nepravidelné sloveso *OLER* (být cítit) ■ Tvoření zdvojnásobků (l) ■ CÓMO COMPRAR LOS ALIMENTOS ■ CÓMO EXPRESAR LA CANTIDAD

LECCIÓN 11 156

La cena de despedida

Budoucí čas jednoduchý ■ Podmínková souvětí ■ Gerundium (*Gerundio*) ■ Opisné vazby s gerundiem (*ESTAR* / *LLEVAR* / *SEGUIR* / *CONTINUAR* + *GERUNDIUM*) ■ Slovesa zakončená na -UAR s posunem přízvuku ■ Nepravidelné sloveso *TRAER* (přinést, přivést, přivezt) ■ Zájmeno *CADA* (každý, -á) ■ CÓMO COMUNICARSE EN EL RESTAURANTE

LECCIÓN 12 174

Alicia en Madrid (I)

Minulé časy ve španělštině ■ Minulý čas jednoduchý (*pretérito perfecto simple*) ■ Používání jednoduchého minulého času ■ Sloveso HACER v časových vyjádřeních ■ Jak vyjádřit českou předložku PŘED ■ CÓMO VIAJAR EN TRANSPORTE PÚBLICO ■ CÓMO TRASLADARSE DE UN LUGAR A OTRO ■ CÓMO DISFRUTAR DEL MOVIMIENTO

LECCIÓN 13 193

Por favor, ¿cómo voy al Rastro?

Kladný rozkazovací způsob pro 2. osobu jednotného a množného čísla ■ Příslovce ■ Stupňování příslovců ■ Absolutní superlativ ■ Opisné vazby slovesné (EMPEZAR / COMENZAR A / PONERSE A / TERMINAR DE / DEJAR DE / ACABAR DE / VOLVER A + infinitiv // PONERSE + přídavné jméno nebo přirovnání) ■ Así – tan (*tak*) ■ Porque – como (*protože*) ■ CÓMO ORIENTARSE EN LA CIUDAD ■ CÓMO PREGUNTAR POR EL CAMINO ■ CÓMO INDICAR EL CAMINO

LECCIÓN 14 213

Una carta a América Latina

Respetando culturas y costumbres

Podmiňovací způsob (*condicional*) ■ Sousednost časová (*concordancia de tiempos*) ■ Vyjádření následnosti v souslednosti časové ■ Vztažná zájmena a příslovce ■ Přivlastňovací zájmena samostatná ■ Člen středního rodu LO ■ Pero – sino que (*ale – nýbrž*) ■ Měsíce a data ■ CÓMO INDICAR LA FECHA ■ CÓMO INDICAR LA FECHA EN LAS CARTAS ■ CÓMO SALUDAR A LAS PERSONAS EN UNA CARTA ■ CÓMO DESPEDIRSE EN UNA CARTA ■ CÓMO ESCRIBIR LA DIRECCIÓN EN UN SOBRE

REPASO II 230

América Latina en impresiones

América Latina en cifras

JAK POJMENOVAT ZEMĚ LATINSKÉ AMERIKY A JEJICH OBYVATELE ■ Ejercicios de repaso

LECCIÓN 15 244

Memorias de un viejo funcionario de Correos

Pero hoy es hoy

Imperfektum (*pretérito imperfecto*) ■ Používání imperfekta ■ Vyjádření současnosti v souslednosti časové ■ Vazby ESTAR + GERUNDIUM a IR A + INFINITIV v imperfektu ■ Slovesa zakončená na -IAR s posunem přízvuku ■ Časování nepravidelného slovesa REÍR(SE) (smát se) ■ Zájmeno MISMO (stejný, týž, tentýž) ■ Vyjádření přídavného jména pomocí opisu s předložkou DE ■ CÓMO HABLAR DE LA ESCUELA Y EN LA ESCUELA ■ ¿QUÉ HAY EN LA CLASE / EL AULA?

LECCIÓN 16 262

Una aventura deportiva

Hablando de deportes

Nepravidelné sloveso HABER ■ Příčestí trpné (*participio*) ■ Minulý čas složený (*pretérito perfecto compuesto*) ■ Nepravidelná slovesa JUGAR (hrát) a CABER (vejít se) ■ Číslovky řadové a násobné ■ CÓMO HABLAR DE DEPORTES

LECCIÓN 17 280

Entrevista con el doctor Curalotodo

En la consulta del médico

Slovesa zakončená na -UIR ■ Nepravidelná slovesa CAER(SE) (padnout, upadnout, spadnout) a OÍR (slyšet) ■ Subjuntivo (*modo subjuntivo*) ■ Subjuntiv přítomného času (*presente de subjuntivo*) ■ Kladný a záporný rozkazovací způsob (*imperativo afirmativo y negativo*) ■ Použití subjuntivu ve vedlejších větách po spojce ABY ■ Neurčité zájmeno CUALQUIERA (jakýkoliv, kterýkoliv) ■ Člen u podstatných jmen ženského rodu začínajících na přízvučné A-, HA- ■ CÓMO PEDIR AYUDA ■ CÓMO HABLAR DEL ESTADO DE SALUD

LECCIÓN 18 301

Alicia en Madrid (II)

Předminulý čas (*pretérito pluscuamperfecto*) ■ Vyjádření předčasnosti v souslednosti časové ■ Souslednost časová – shrnutí ■ Použití subjuntivu ve větách přací ■ Sloveso LOGRAR (dosáhnout, dokázat; podařit se) ■ Příslovce RECIENTEMENTE – RECIÉN ■ Infinitiv ve funkci neosobního rozkazu ■ Tvoření ženského rodu u podstatných jmen ■ Významy a použití slovesa TOCAR ■ CÓMO HABLAR DE CULTURA Y OCIO

LECCIÓN 19 318

Desastres caseros

Použití subjuntivu ve vedlejších větách po slovesech vyjadřujících pocity ■ Použití subjuntivu ve vedlejších větách po slovesech a neosobních výrazech vyjadřujících hodnocení ■ Použití subjuntivu ve vedlejších větách vztahných ■ Zdůraznění přídavných jmen a příslovcí ■ Zpodstatňování přídavných jmen ■ Jak přeložit obrat TĚŠIT SE (NA) ■ CÓMO EXPRESAR LA SATISFACCIÓN ■ CÓMO EXPRESAR EL MIEDO O LA PREOCUPACIÓN

LECCIÓN 20 332

De viaje

Použití subjuntivu po spojkách časových ■ Použití subjuntivu ve větách přací (II) ■ Použití subjuntivu ve větách hlavních po výrazech vyjadřujících možnost a pravděpodobnost ■ Používání subjuntivu po záporných výrazech ■ Zvratné zájmeno SÍ / CONSIGO ■ Slovesa a spojení s pevnou předložkovou vazbou ■ CÓMO COMPRAR BILLETES DE TREN O DE AVIÓN ■ CÓMO RESERVAR EL ALOJAMIENTO ■ CÓMO ORIENTARSE EN LA ESTACIÓN O AEROPUERTO

LECCIÓN 21 350

Alicia en Praga (I)

Alicia en Praga (II)

Nepravidelná slovesa SATISFACER (uspokojit, vyhovět) a ANDAR (jít, chodit, kráčet) ■ Trpný rod (voz pasiva) ■ Krácení vedlejších vět pomocí infinitivu ■ Člen u jmen vlastních ■ Tvoření slov zdrobnělých a zveličelých (II) ■ Přídavné jméno SANTO ■ NOMBRES DE LOS MONUMENTOS MÁS IMPORTANTES DE PRAGA

REPASO III	366
Diario de un naufrago	
Bienvenidos a la República Checa	
Destino turístico: la República Checa ■ Ejercicios de repaso	
KLÍČ KE CVIČENÍM	376
NÁZVY EVROPSKÝCH STÁTŮ A JEJICH OBYVATEL	395
PŘEHLED ČASOVÁNÍ SLOVES	397
ŠPANĚLSKO-ČESKÝ SLOVNÍČEK	406
ČESKO-ŠPANĚLSKÝ SLOVNÍČEK	440

ÚVODEM

Španělština je jedním z nejrozšířenějších jazyků na světě. Na žebříčku nejužívanějších jazyků zaujímá po čínštině a angličtině třetí místo. Mluví se jí ve Španělsku, Latinské Americe a díky hojnému počtu emigrantů také ve Spojených státech.

Španělština patří do skupiny románských jazyků (spolu s portugalštinou, galicijštinou, katalánštinou, francouzštinou, okcitánštinou, rétorománštinou, italštinou, rumunštinou a moldavštinou). Španělština pochází z latiny, kterou mluvili římscí legionáři, když ve 2. století před naším letopočtem kolonizovali Pyrenejský poloostrov. Do španělštiny proniklo mnoho slov z řečtiny, germánštiny a především arabštiny, protože Maurové okupovali poloostrov téměř osm století. Díky Kryštofu Kolumbovi se evropská španělština dostala do kontaktu s původními indiánskými jazyky a výsledkem bylo další obohacení španělské slovní zásoby. Vzhledem k mohutnému rozvoji nových technologií se objevuje ve španělštině stále víc slov převzatých z angličtiny.

Pochopitelně existují rozdíly mezi španělštinou v Evropě a v Latinské Americe, a to i mezi jednotlivými zeměmi. Týkají se především výslovnosti, některých gramatických jevů a intonace, nejsou to však rozdíly tak dramatické, že by bránily porozumění. Tato učebnice vychází z evropské španělštiny a z důvodu rozsahu upozorňuje jen na nejvýznamnější odlišnosti.

PŘÍZVUK (ACENTO)

Začneme netradičně přízvukem. Přízvuk je ve španělštině velice důležitý. Spočívá ve zdůraznění slabiky, na které leží. Češi mylně zaměňují přízvuk za délku samohlásky (zvláště u nepravidelného přízvuku, který je označen čárkou jako v češtině). Pravidla pro postavení přízvuku jsou velmi jednoduchá:

- u slov zakončených na **SAMOHLÁSKU + SOUHLÁSKY -N, -S** leží přízvuk na předposlední slabice (Carlos, Ana, congreso, forma)
- u slov zakončených na **SOUHLÁSKU S VÝJIMKOU -N, -S** stojí přízvuk na poslední slabice (amor, Portugal, profesor, azul)
- **vymyká-li** se přízvuk těmto **dvěma pravidlům**, pak je **nepravidelný** a musí se **označit** (Martín, república, atípico, unión)

POZOR: Abyste dobře spočítali slabiky a správně položili přízvuk, je nutné vědět, že **jednoduché samohlásky** jsou stejné jako v češtině (a, e, i, o, u), ale dělí se na **silné (a, e, o)** a **slabé (i, u)**. Setkají-li se **dvě silné samohlásky**, tvoří **dvě slabiky** (te-a-tro, ca-ca-o), zatímco spojením **slabé a silné**, případně **dvou slabých**, vzniká **dvojhláska**, a tudíž **jedna slabika**. Stojí-li **dvojhláska v přízvučné slabice**, je **přízvuk** na **silné** (Buenos Ai-res, bai-le, Die-go), u **dvou slabých** je přízvuk na **druhé** (Sui-za). Dvojhláska zaniká, je-li **přízvuk nepravidelný** a stojí na **slabé** samohlásce (Ma-rí-a, an-to-lo-gí-a). Ve španělštině existují také **trojhlásky**, které tvoří vždy **jedna silná a dvě slabé** samohlásky (lim-piáis, con-ti-nuáis).

V některých případech grafický přízvuk rozlišuje dvě stejně znějící slova: **sí** (ano) x **si** (jestliže), **él** (on) x **el** (určitý člen).

Přízvuk dělá španělštinu španělštinou, je důležité dobře ho natrénovat a v počátcích výuky raději i přehnaně zdůraznit, abyste si ho dobře zafixovali.

SAMOHLÁSKY

Samohlásky se vyslovují stejně jako v češtině, výjimkou je pouze písmeno **y**.

Y (ye) Jako samostatné slovo má význam spojky a a vyslovuje se jako **[i]**: Pedro y Eva. Na konci slov a před samohláskou zní jako české **[j]**: ley, buey, Goya, mayo.

Ještě jednou upozorňujeme na to, že ve španělštině se nerozlišují samohlásky dlouhé a krátké, čárka nad samohláskou označuje nepravidelný přízvuk, nikoliv délku (mamá, teléfono, Perú).

SOUHLÁSKY

- B (be), V (uve)** Jejich záměna v písmu je považována za hrubou chybu, nicméně vyslovují se stejně.
- Po pauze, na začátku slova a po m, n** se vyslovují jako české **[b]**: Brasil, vino, Barcelona, tranvía, bomba, verso, vídeo.
 - V jiné pozici** se pouze blíží českému **b**: rty se lehce přiblíží, ale nedovrou, a štěrbinou mezi nimi prochází vzduch (jako bychom chtěli něco pofoukat): Cuba, laberinto, Covadonga, analfabeta, móvil, cabeza.
- C (ce)**
- Před souhláskou, na konci slova a před a, o, u** se vyslovuje jako české **[k]**: cliente, cronológico, crónica, clic, café, color, culminar.
 - Před e, i** zní jako **neznělá hláska**: špička jazyka se dotkne horních zubů a v této poloze vyslovíme **[θ]** (jako bychom si trochu šlapali na jazyk): Cecilia, Marcela, Cervantes, ciencia, ciclo, centro, comercial, sociología. V Latinské Americe se vyslovuje jako české **[s]**.
- CH (ce hache)** Ve španělských slovnících je řazeno pod **c** a vyslovuje se jako české **[č]**: Chile, checo, chico, chocolate.
- D (de)** Má trojí výslovnost:
- Po pauze, na začátku slova a po l, n** se vyslovuje jako české **[d]**: diploma, dotación, cóndor, independencia.
 - Uprostřed slova** se vyslovuje tak, že se špička jazyka přiblíží k horním zubům a v této poloze vyslovíme **[ð]**: boda, moda, Granada, adecuado, oda, pedante, Fidel.
 - Na konci slova** téměř zaniká: facultad, universidad, obesidad, Madrid, David.
 - Ve skupině **di** se vyslovuje vždy tvrdě: diplomático, diploma, dictado.
- F (efe)** Vyslovuje se stejně jako v češtině: ficción, frenético, fundamental.
- G (ge)**
- Před e, i** se vyslovuje zhruba jako české **[ch]**: Argentina, Los Ángeles, ingeniero, magia, lógico, gigante.
 - Na začátku slova před a, o, u nebo souhláskou, ale také po souhlásce n**, se vyslovuje jako české **[g]**: Gabriel, Galicia, gótico, gorila, gramática, globo, tango, bingo.

3. Nachází-li se **v jiném postavení**, vyslovuje se oslabeně, **jako hrdelní hláska**: Bogotá, abogado, fuego, Málaga.
4. Ve skupině **gue, gui** se čte jako **[ge], [gi]** (hláska *u* pouze brání výslovnosti *che, chi*): Miguel, Guevara, hamburguesa, guitarra, Guinea, guirnalda.
5. **Güe, güi** vyslovujeme jako **[g^ue], [g^ui]**: lingüística, antigüedad, cigüeña, nicaragüense.
6. **Gua, guo** vyslovíme **[g^ua], [g^uo]**: Guatemala, agua, antiguo, guayabera, Guantánamo, aguardiente.

H (hache)	Nevyslovuje se vůbec, ať stojí na začátku či uprostřed slova: hotel, himno, alcohol, humor, cacahuete, habitante, inhumano, prohibición.
J (jota)	Vyslovuje se jako české [ch] : Gijón, jefe, justicia, jirafa, jungla.
K (ka)	Výslovnost je stejná jako v češtině. K se vyskytuje ve španělštině pouze ve slovech cizího původu: kilo, koala, kimono.
L (ele)	Má stejnou výslovnost jako v češtině: licor, lengua, logotipo, luna.
LL (doble ele)	Ve slovnících je řazeno pod písmenem L . Vyslovuje se jako české [j] : llave, calle, lluvia, Mallorca, paella, Sevilla, silla. V některých latinskoamerických zemích (Argentina, Uruguay) se jeho výslovnost podobá českému [ž] .
M (eme)	Výslovnost je stejná jako v češtině: madre, macho, emigración, memoria.
N (ene)	Vyslovuje se stejně jako v češtině, pouze před b, p, v má výslovnost [m] . Ve skupině ni se vyslovuje vždy tvrdě: negación, normal, tranvía, en Praga, níquel, nivel, Anita.
Ñ (eñe)	Rovná se českému ň : niño, montaña, cañón.
P (pe)	Má stejnou výslovnost jako v češtině: padre, Perú, Patagonia, programa.
Q (cu)	Stojí vždy ve spojení se samohláskou u (-qu-) a celá skupina se čte [k] : química, raquítrico, Quijote, equivalente, esquema, parque.
R (erre)	1. Vyslovuje se stejně jako v češtině, objeví-li se uprostřed slova (nikoli po <i>n, l, s</i>) nebo na konci slova: Carmen, Marisol, barómetro, licor. 2. Na začátku slova a po l, n, s se vyslovuje jako vícekmitové [rr] (asi jako v českém <i>brr, hrr, vrr</i>): Ricardo, reducción, raqueta, revolución, Enrique, alrededor, israelí. 3. Má-li se vyslovovat vícekmitově uprostřed slova a po jiných hláskách než <i>l, n, s</i>, píšou se dvě r: corrosión, correspondencia, guerra, arriba, terrible, terreno. R a rr jsou tedy dvě významotvorné hlásky: pero (<i>ale</i>) x perro (<i>pes</i>).

S (ese)	Je podobné českému, ale nezní tak ostře: sombrero, sintético, tesis, brisa, presidente, música, simpático.
T (te)	Je stejné jako v češtině. Vyslovuje se tvrdě ve slabice ti : tiburón, título, antipático, Titicaca.
X (equis)	Má stejnou výslovnost jako v češtině: anexo, texto, saxo, exhibición. Vyslovuje se jako [ch] ve slovech dochovaných z dob, kdy se hláska <i>ch</i> psala <i>x</i> : México, mexicano, Oaxaca.
Z (zeta)	Vyslovuje se jako c před e, i , tedy jako [ø] : zigzag, organización, Zaragoza, azúcar, azafrán. V Latinské Americe se čte jako [s] .

EJERCICIOS

1. Podtrhněte podle poslechu přízvuchnou slabiku a slova několikrát zopakujte.

3

Cristina, director, señora, Quijote, metal, Burgos, Carmen, Manuel, España, profesor, Alemania, Santiago, Brasil, Silvia, Pablo

2. Následující slova mají nepravidelný přízvuk.

Poslechněte si je, přízvuk označte a několikrát přečtěte.

4

economía, union, filosofía, adios, Almodovar, mamá, papá, día, océano, clásico, música

3. Poslechněte si z nahrávky následující slova a pak je sami nahlas přečtěte.

a) b, v

5

caballero, embolia, vino, bien, burocrático, investigación, vitamina, ultravioleta, visita, volcánico, vulgar, cebolla, Valencia, Vigo, violín, absurdo, Barcelona, virus, Venezuela, Vizcaya, exhibición, volcán

b) g, j

6

fuego, Javier, embajada, energía, lengua, estigma, guapo, estrategia, frágil, fotogénico, gallego, garganta, generación, bilingüismo, genial, gigantesco, filólogo, langosta, garaje, Jaime, objeción, origen, gesticulación, negativo, enigma, Juan, nostálgico

c) c, ch

7

diccionario, checo, discreto, emancipación, chip, cuaderno, China, epicentro, fracción, escándalo, escéptico, chequeo, escuela, invención, exceso, diplomacia, exótico, cuidado, lección, ciencia, Chile, Tenochtitlán, especialista, océano, occidental

h) q

8

desequilibrio, equipo, esqueleto, jerarquía, obsequio, oligarquía, parque, pequeño

e) s, z

9

erizo, mezquita, esperanza, esquizofrenia, universidad, esterilizar, fase, misa, ozono, música, Brasil, presidente, ajedrez, esencia

f) r, rr, ll

10

ensaladilla, error, esporádico, experimental, ferrocarril, incorrecto, ironía, irracional, mármol, terrible, calle

g) di, ti, ni

día, dialecto, diablo, andino, identidad, íntimo, motivo, níquel, nicotina, Nicaragua, diente, dinosaurio, nativo

11

h) ostatní hlásky

dislexia, elixir, expedición, hospital, huracán, humanidad, chocolate, marihuana, muy, mucho, ortodoxo, Toledo, Málaga

12

4. Jde vám to výborně! V následujícím cvičení si procvičíme výslovnost souhlásky g v kombinaci s jinými hláskami. Můžete si při tom i zazpívat. :-)

13

GA – GO – GU – GE – GI – GUE – GUI – GÜE – GÜI – GUA – GUO – GUAY

Ga go gu

Ludmila Mlýnková Mario Buzzi

5. Když už jste se to tak pěkně naučili, přečíst následující cvičení bude pro vás hračka. :-)

14

gesto, negocio, fuego, langosta, origen, general, lengua, elegante, agosto, amiga, grande, regalo, Galicia, pregunta, alguien, gafas, imagen, inteligente, bolígrafo, gato, guerra, Guevara, agua, alguno, asignatura, colegio, gratis, regular, luego, obligatorio, organización, agricultura, grado, largo, segundo, nostálgico, abrigo, algo, exagerar, gustar, gramo, gamba, guisante, jugo, legumbre, gusto, ganas, gordo, escoger, galleta, hamburguesa, engordar, ligero, seguir, sangría, agradable, antiguo, coger, inaugurar, guitarra, gastronomía, gastar, gesto, grano, Jorge, garaje, genial, gigante, geografía, ginecólogo

6. Přečtěte si názvy filmů, z nichž jste určitě mnohé viděli. Dokážete odhadnout, pod jakým názvem se promítaly v českých kinech?

15

Misión imposible, Harry Potter y la piedra filosofal, La guerra de las Galaxias, Crepúsculo, El Señor de los Anillos, Piratas del Caribe, El libro de la selva, Buscando a Nemo, La Bella y la Bestia, Juego de tronos, La Cenicienta, El Rey León

7. Určitě se někdy dostanete do situace, kdy budete muset vyhláskovat vaše příjmení. Zde je návod, jak číst jednotlivé hlásky ve španělštině.

16

ALFABETO ESPAÑOL

a	b	c	d	e	f	g
<i>a</i>	<i>be</i>	<i>ce</i>	<i>de</i>	<i>e</i>	<i>efe</i>	<i>ge</i>
h	i	j	k	l	m	n
<i>hache</i>	<i>i</i>	<i>jota</i>	<i>ka</i>	<i>ele</i>	<i>eme</i>	<i>ene</i>
ñ	o	p	q	r	s	t
<i>eñe</i>	<i>o</i>	<i>pe</i>	<i>cu</i>	<i>erre</i>	<i>ese</i>	<i>te</i>
u	v	w	x	y	z	
<i>u</i>	<i>uve</i>	<i>uve doble</i>	<i>equis</i>	<i>ye</i>	<i>zeta</i>	

Španělská královská akademie (RAE – *Real Academia Española*) před nedávnem abecedu upravila, můžete se ale setkat s tím, že Španělé budou hlásky *i* a *y* označovat postaru, tedy *i latina* a *i griega*.

8. Poslechněte si nyní nahrávku, kde uslyšíte vyhláskovaná některá španělská jména. Vaším úkolem je zapsat je.

17

1) _____	5) _____
2) _____	6) _____
3) _____	7) _____
4) _____	8) _____

9. A poslední úkol pro dnešek. :-) Pracujte ve dvojici a navzájem vyhláskujte vaše jméno a příjmení.

1

LECCIÓN

UNO

¡Hola! Yo soy Pedro.

18

¡Hola! Yo soy Petr, Pedro en español.
Soy de Praga, de la República Checa.
Soy estudiante.
Soy un chico simpático, ¿verdad?

Ella es Alicia.
Es española, es de La Coruña.
Es estudiante también.
Es muy guapa.

¿Quién eres? ¿De dónde eres? Un encuentro en la playa de Santander

19

Pedro: Hola, yo soy Pedro.
Alicia: Encantada. Mi nombre es Alicia.
Pedro: Mucho gusto.
Alicia: ¿Tú eres extranjero?
Pedro: Sí, soy checo, soy de Praga. Y tú, ¿de dónde eres tú? ¿Eres de Santander?
Alicia: No, no soy de aquí, soy de La Coruña. ¿Te gusta Santander?
Pedro: Me gusta mucho. Es una ciudad preciosa, la gente es muy amable y las playas son súper.
Alicia: Sí, sí, las playas de Santander son famosas.

Určitě jste oběma textům porozuměli, ale jistota je jistota. :-)
Rozhodněte, zda je tvrzení správné (*verdadero*) či chybné (*falso*).

	V	F
1. Pedro es español.		
2. Alicia es una chica checa.		
3. La gente de Santander es antipática.		
4. Pedro es de Praga.		
5. Las playas de Santander son preciosas.		
6. Alicia es estudiante y Pedro es profesor.		

A teď odpovězte španělsky
na následující české otázky. :-)

1. Petr je Španěl?
2. Odkud je Petr?
3. Z kterého města je Alice?
4. Alice je Španělka?
5. Jaké jsou pláže v Santanderu?
6. Jací jsou lidé v Santanderu?
7. Je Petr profesor?

f

FRASEOLOGÍA

Me gusta Alicia.

Líbí se mi Alice.

Me gustan las playas de Menorca.

Líbí se mi pláže na Menorce.

¿Qué tal el español?

Tak co španělština?

¿Verdad?

Že?

Mi compañero/a se llama...

Můj spolužák/spolužačka se jmenuje...

g

GRAMÁTICA

1. ROD A ČLEN U PODSTATNÝCH JMEN

Španělská podstatná jména jsou pouze rodu **mužského** nebo **ženského**. Většina podstatných jmen zakončených na **-o** je rodu mužského, zatímco podstatná jména zakončená na **-a** bývají obvykle rodu ženského. Existují ale výjimky, např.:

la foto | *fotografie*el problema | *problém*el día | *den*la mano | *ruka*el mapa | *mapa*el programa | *program*el idioma | *jazyk, řeč*el tranvía | *tramvaj*

Některé koncovky jsou pro oba rody stejné, např. **-ante** (el/la estudiante), **-ista** (el/la periodista).

Před podstatnými jmény stojí většinou člen, a to buď člen **určitý**, nebo **neurčitý**:

	člen určitý		člen neurčitý	
	mužský rod	ženský rod	mužský rod	ženský rod
jed. č.	el chico	la chica	un chico	una chica
množ. č.	los chicos	las chicas	(unos) chicos	(unas) chicas

Člen neurčitý v množném čísle nabývá významu **nějací, někteří, několik**, a proto podstatná jména, která jsou v jednotném čísle doprovázena členem neurčitým, bývají v množném čísle často bez členu.

Obecně **členu neurčitého** užíváme u podstatných jmen neznámých, blíže neurčených, o kterých se dosud nemluvilo. **Člen určitý** pak stojí u podstatných jmen již dříve zmíněných, z kontextu známých, blíže určených nebo jedinečných (el Sol – Slunce).

Vlastní jména se obvykle používají **bez členu**. Jestliže následuje vlastní jméno po podstatných jménech jako **señor, señora, señorita** apod., je toto podstatné jméno vždy se **členem určitým**. Pouze v **oslovení je bez členu**.

El señor Rosa es profesor.	x	¿Qué tal, señor Rosa?
La señora Martínez es enfermera.	x	¿Cómo está Ud., señora Martínez?

2. MNOŽNÉ ČÍSLO PODSTATNÝCH JMEN

Množné číslo podstatných jmen se tvoří dvojím způsobem:

a) Přidáním **-s** u podstatných jmen zakončených na **samohlásku**:

playa	playas
chico	chicos
médico	médicos

b) Přidáním **-es** u podstatných jmen zakončených na **souhlásku**:

profesor	profesores
español	españoles

Poznámka: Podstatná jména zakončená v jednotném čísle na **-s** přibírají v množném čísle **-es**, pokud je poslední slabika přízvukná (autobús – autobuses). Pokud je přízvuk na jiné slabice, zůstávají v množném čísle **nezměněná** (el lunes (*pondělí*) – los lunes).

Pozor na změnu v označování přízvuku u slov zakončených na **-n, -s**: lección – lecciones, joven – jóvenes, autobús – autobuses.

3. PŘÍDAVNÁ JMÉNA

Přídavná jména se ve španělštině **shodují s podstatným jménem v rodě a čísle a stojí většinou za podstatným jménem**.

a) Přídavná jména zakončená v mužském rodě na **-o** tvoří ženský rod pomocí koncovky **-a**:

un chico guapo	una chica guapa
un regalo precioso	una ciudad preciosa
un médico famoso	una playa famosa

b) Přídavná jména zakončená v mužském rodě **na jinou samohlásku** než **-o** a většina přídavných jmen zakončených **na souhlásku** zůstávají v ženském rodě **nezměněná**:

un señor amable	una señora amable
un texto fácil	una lengua fácil

c) **Jednou z výjimek jsou přídavná jména národnostní nebo obyvatelská**. Tato přídavná jména přechylují, i když jsou zakončena na souhlásku:

un chico español	una chica española
------------------	--------------------

Poznámka: Stejným způsobem mohou přechylovat i některá podstatná jména (el chico / la chica; el médico / la médica).

- d) Množné číslo se u přídavných jmen tvoří stejným způsobem jako u podstatných, tzn. přidáním **-s** u zakončení **na samohlásku** (checos, famosos, simpáticas, españolas) a přidáním **-es** u zakončení **na souhlásku** (fáciles, españoles).

4. OSOBNÍ ZÁJMENA

yo	já	nosotros, nosotras	my
tú	ty	vosotros, vosotras	vy (množ. číslo pro tykání)
él	on	ellos	oni
ella	ona	ellas	ony
usted	Vy (vykání jedné osobě)	ustedes	Vy (vykání více osobám)

Pro zdvořilé oslovování (české vykání) se ve španělštině užívá pro jednu osobu zájmeno **usted**, které se pojí se 3. osobou jednotného čísla, a zájmena **ustedes** se 3. osobou množného čísla. Tato zájmena se velmi často píšou zkratkami (**Ud. / Uds.**), vždy je ale čteme jako základní slovo (usted, ustedes).

¿Ud. (čteme: usted) es español?

Jste Španěl?

¿Uds. (čteme: ustedes) son checos?

Vy jste Češi?

V 1. a 2. osobě množného čísla má španělština dva tvary osobního zájmena – tvary **nosotros** a **vosotros** pro mužský rod, tvary **nosotras**, **vosotras** pro ženský rod.

V latinskoamerické variantě španělštiny se 2. osoby množ. čísla a zájmen **vosotros**, **vosotras** neužívá. Jak pro zdvořilé oslovování, tak pro tykání v množném čísle se užívá **ustedes** se 3. osobou množného čísla.

Užívání zájmen je podobné jako v češtině, tzn. že **zájmena ve větě nemusíme užívat, neboť osoba je zřejmá ze slovesného tvaru**. Klademe je **při důrazu nebo pro rozlišení ve 3. osobě**. Velmi často se však používá tvarů **usted/ustedes** při vykání.

Él es checo, pero ella es española.

On je Čech, ale ona je Španělka.

¿Ud. es de Santander?

Jste ze Santanderu?

5. NEPRAVIDELNÉ SLOVESO SER (být)

(yo)	soy	(nosotros, -as)	somos
(tú)	eres	(vosotros, -as)	sois
(él, ella, Ud.)	es	(ellos, ellas, Uds.)	son

Slovesem **SER** se ve španělštině vyjadřují **trvalé vlastnosti a vztahy** v nejširším slova smyslu, udává se jím **původ, národnost, zaměstnání a povolání** apod.

a) Používá se ho jako spony v přísudku jmenném, často k vyjádření povolání nebo národnosti či jako pouhá identifikace, konstatování:

Pedro es estudiante.	<i>Petr je student.</i>
Yo soy checa.	<i>Já jsem Češka.</i>
¿Quién es? – Es Pedro.	<i>Kdo to je? – To je Petr.</i>
¿Qué es?	<i>Co to je?</i>
Somos dos.	<i>Jsme dva/dvě.</i>

Pozor: Všimněte si, že české podmětové **to** se ve španělštině většinou nevyjadřuje!

b) K vyjádření původu:

Alicia es de Galicia.	<i>Alice je z Galicie.</i>
Ellos son de la República Checa.	<i>Oni jsou z České republiky.</i>

c) K vyjádření trvalé vlastnosti:

¿Cómo es Alicia? – Alicia es guapa.	<i>Jaká je Alice? – Alice je hezká.</i>
¿Cómo son las playas?	<i>Jaké jsou ty pláže?</i>
Las playas son famosas.	<i>Ty pláže jsou slavné.</i>

d) K označení vlastnictví:

¿De quién es la casa?	<i>Čí je ten byt?</i>
La casa es de Pedro.	<i>Ten byt je Petrův.</i>

Pozor: Ve jmenném přísudku se klade blíže neurčené, nerozvinuté podstatné jméno, které označuje povolání, národnost atd., **bez členu**. Pokud je toto podstatné jméno rozvinuto pomocí hodnotícího přídavného jména, je u něho **člen neurčitý**:

Pedro es estudiante .		Pedro es un estudiante checo .
Alicia es española .	x	Alicia es una chica guapa .
Yo soy profesor .		Santander es una ciudad preciosa .

6. ZÁPOR U SLOVES

Zápor u sloves se tvoří přidáním záporné částice **no** před slovesný tvar a píše se zvlášť.

Pedro no es español.	<i>Petr není Španěl.</i>
No soy de Madrid.	<i>Nejsem z Madridu.</i>

7. TVOŘENÍ OTÁZEK

Otázky ve španělštině tvoříme stejně jako v češtině.

a) **Převráceným pořádkem slov (podmětu a přísudku):**

¿Es usted checo?	<i>Jste Čech?</i>
------------------	-------------------

b) Intonací (hlas na konci věty stoupá):

¿Tú eres español? Ty jsi Španěl?
¿Ellos son estudiantes? Oni jsou studenti?

c) Pomocí tázacího zájmena nebo příslovce:

¿Quién es? Kdo to je?
¿De dónde eres? Odkud jsi?

Poznámky:

- Ve španělštině se označují **tázací a zvolací věty i na počátku, a to obráceným otazníkem nebo vykřičníkem** (¿Quién es? / ¿Ud. es de Santander? / ¡Hola!).
- Podstatná jména obyvatelská a národnostní se píší ve španělštině, na rozdíl od češtiny, vždy **s malým písmenem** (Pedro es **checo** y Alicia es **española**.).
- Spojka y (a) se mění na e před slovy začínajícími na **i-** nebo **hi-** (Es una ciudad preciosa e histórica.).

EJERCICIOS

1. Vaším prvním úkolem je doplnit člen určitý a neurčitý a převést spojení do množného čísla.

nombre –	tarde –
día –	periodista –
ciudad –	playa –
chico –	idioma –
economista –	noche –
profesor –	estudiante –
lengua –	extranjero –
señor –	problema –

2. Nesmíme zapomenout na ženský rod.

un cantante español –; un señor antipático –; un chico checo –; un economista famoso –; un profesor amable –; un estudiante simpático –; un checo guapo –; un operario enfermo –

3. Ted' už můžeme utvořit celou větu! Stačí doplnit z nabídky přídavné jméno ve správném tvaru.

checo, simpático, difícil, guapo, famoso, bonito, precioso, amable, español, fácil, extranjero

1. Alicia es una chica 2. Los estudiantes son muy 3. ¿Cómo es el español? – Es una lengua y 4. Pedro es un estudiante 5. Praga y Madrid son ciudades 6. La gente de Santander es 7. ¿Cómo son las lenguas? – Son 8. Las ciudades españolas son

4. Zkusíme to obráceně.

1. Santander je hezké město. 2. Laura a Cristina jsou moc milé dívky. 3. Čeština není snadný jazyk. 4. To je moc pěkná fotka. 5. Kdo je to? – To je jeden španělský student. 6. Juan a María jsou typická španělská jména. 7. Profesor Gómez je cizinec. 8. Líbí se mi Španělsko.

5. Vaším dalším úkolem je doplnit vhodné zájmeno.

1. es español y es checa. 2. somos de la República Checa. 3. ¿..... sois estudiantes? – No, somos profesoras. 4. ¿..... es de Praga? – No, no, soy de Brno. 5. ¿..... eres española también? – Sí, soy de Málaga. 6. son profesores, ¿verdad? – Sí, somos profesores de español. 7. Laura y Teresa no son muy amables. – Sí, es verdad, son antipáticas.

6. V následujícím cvičení si procvičíme tvary slovesa ser.

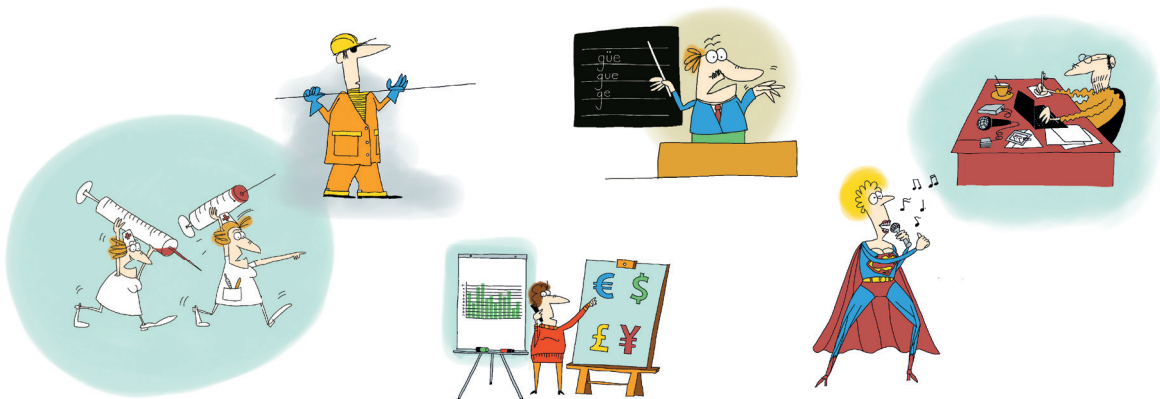
1. ¡Ser profesor muy difícil! 2. Las chicas checas guapas. 3. Horní Dolní no una ciudad bonita. 4. La gente de aquí no amable. 5. Yo no estudiante, periodista. 6. ¿De dónde vosotras? – de Valencia. 7. Mi nombre Cristina. 8. Ustedes españoles, ¿verdad? – Sí, sí, de Salamanca. 9. ¡Toc, toc! – ¿Quién? – yo, Julia.

7. Jaká je jejich profese? Přiřad'te názvy zaměstnání k postavám.

Ne všechna slova znáte, ale vy si určitě poradíte!

periodista – profesor – operario – cantante – economista – enfermera

8. A teď je řada na vás! Ve dvojicích odpovězte na otázky.

1. ¿Ser estudiante es fácil? 2. ¿Eres periodista? 3. ¿Eres de España? 4. ¿Cómo es Praga? 5. ¿Quién es? 6. ¿De quién son las fotos? 7. ¿Es difícil la primera lección de español?

9. Doplňte člen určitý či neurčitý tam, kde uznáte za vhodné.

1. checo es lengua muy difícil. 2. Son chicos españoles. 3. Yo soy de ciudad preciosa. 4. estudiantes de español son simpáticos. 5. Laura no es economista, es enfermera. 6. Nosotros somos de República Checa. 7. Praga y Madrid son ciudades históricas. 8. José es nombre español. 9. Son problemas difíciles. 10. ¿Quién es? – Es profesor de checo de Brno.

10. Pracujte ve dvojicích a společně utvořte věty.

1. Manuel	son	checo?
2. Nosotros	es	de aquí?
3. Cristina y Teresa	sois	profesor.
4. ¿Ud.	es	fácil.
5. ¿Vosotras	no somos	de Praga.
6. El español	es	españolas.

11. Na závěr první části této lekce přeložte následující věty do španělštiny.

1. Ahoj, jak se máš? 2. Díky, dobře, a ty? 3. Prosím vás, vy jste profesor Fernández? – Ne, ne, já jsem profesor Hernández. 4. Kdo je to? – To jsem já, Fernando. 5. Praha je hezké město, moc se mi líbí. 6. Odkud jste? – Já jsem z Olomouce a ona je z Opavy. 7. Alice a Petr jsou studenti, jsou moc sympatičtí. 8. České dívky jsou krásné, ale Španělky taky! 9. Pan Sovák je lékař a je z České republiky. 10. Paní Gómezová, odkud jste? – Jsem z Barcelony. 11. Španělština je skvělá!

C

CONTEXTO COMUNICATIVO

V této části lekce vždy využijeme nově nabyté znalosti a zaměříme se na nácvik konverzace. Hodně zdaru neboli **¡mucho éxito!**

JAK POZDRAVIT

Hola.	Ahoj. (jen při setkání)
Buenos días.	Dobry den. (zhruba do 14 hodin)
Buenas tardes.	Dobré odpoledne. (ve Španělsku zhruba do 21 hodin)
Buenas noches.	Dobry večer. / Dobrou noc.
Hasta luego.	Na shledanou.
Adiós.	Na shledanou. / Sbohem.
Hasta mañana.	Na shledanou zítra.
Hasta el lunes.	Nashledanou v pondělí.
¿Qué tal?	Jak se máte/máš?
¿Cómo está/s?	Jak se máte/máš?
(Muy) bien, gracias.	(Moc) dobře, děkuji.

! Pozdravu **¡Hola!** se používá i mezi osobami, které si vykaží.
! Je zvykem kombinovat dva pozdravy: **¡Hola!** **¡Buenos días!**
! **Hasta** je možné kombinovat s jakýmkoliv časovým údajem.

JAK SE PŘEDSTAVIT

Mi nombre es Alicia.	Mé jméno je Alice.
(Yo) soy Pedro.	Já jsem Petr.
Me llamo Cristina.	Jmenuji se Kristýna.
¿Cómo te llamas (tú)?	Jak se jmenuješ (ty)?
Soy checo / español.	Jsem Čech/Španěl.
Soy de la República Checa.	Jsem z České republiky.

Encantado/a.	<i>Těší mě (muž) / Těší mě (žena).</i>
Mucho gusto.	<i>Těší mě (muž i žena).</i>

JAK POPROSIT A PODĚKOVAT

Por favor, ¿qué es?	<i>Prosím (Vás), co je to?</i>
(Muchas) gracias. – De nada.	<i>(Mockrát) děkuji. – Není zač.</i>

12. Jak zněla věta, na kterou reagujete?

1. – Muy bien, gracias, ¿y tú?
2. – Encantado, yo soy Ricardo.
3. – De nada.
4. – Adiós, hasta mañana.
5. – No, no, soy de Sevilla.
6. – Hola, buenos días.

13. Seznamte se navzájem! Ve dvojicích se představte a řekněte o sobě vše, co už dokážete.

14. Ted' představte svého kolegu/kolegyni ostatním. Trošku vám napovíme, jak začít. :-)

Mi compañero/a se llama Carlos / Eva. Es checo/a y es de...

15. Na závěr této lekce se pokuste doplnit váš první dialog mezi vámi a vaší novou španělskou kamarádkou Sandrou.

20

Sandra: ¡Hola, buenos días!

Tú:

Sandra: Yo soy Sandra. Y tú, ¿cómo te llamas?

Tú:

Sandra: Encantada. Eres extranjero/a, ¿verdad?

Tú:

Sandra: Soy de Sevilla.

Tú:

Sandra: ¿Qué tal el español? ¿Es difícil?

Tú:

Sandra: Muy bien, entonces, hasta mañana, ¿sí?

Tú:

16. Jde vám to skvěle! Takže pro dnešek opravdu poslední cvičení: na základě toho, co jste se v této lekci naučili, napište co nejvíc vět o sobě a vašem kamarádovi či kamarádce.

VOCABULARIO

amable	<i>milý, -á, příjemný, -á, laskavý, -á</i>	médica <i>f</i>	<i>lékařka</i>
antipático, -a	<i>nesympatický, -á, protivný, -á</i>	médico <i>m</i>	<i>lékař</i>
aquí	<i>zde, tady</i>	mi	<i>můj, má</i>
de ~	<i>odsud</i>	mucho	<i>mnoho, velmi, hodně (u sloves a podst. jmen)</i>
bonito, -a	<i>hezký, -á, pěkný, -á</i>	muy	<i>velmi, hodně, mnoho (před příd. jménem nebo příslovcem)</i>
cantante <i>m, f</i>	<i>zpěvák, zpěvačka</i>	no	<i>ne</i>
checa <i>f</i>	<i>Češka</i>	noche <i>f</i>	<i>noc, večer</i>
checo <i>m</i>	<i>Čech; čeština</i>	nombre <i>m</i>	<i>jméno</i>
checo, -a	<i>český, -á</i>	operaria <i>f</i>	<i>dělnice</i>
chica <i>f</i>	<i>dívka</i>	operario <i>m</i>	<i>dělník</i>
chico <i>m</i>	<i>chlapec, kluk</i>	Pedro	<i>Petr</i>
ciudad <i>f</i>	<i>město</i>	periodista <i>m, f</i>	<i>novinář/ka</i>
¿cómo?	<i>jak, jaký, -á</i>	pero	<i>ale</i>
de	<i>z, ze, od</i>	playa <i>f</i>	<i>pláž</i>
¿ ~ dónde?	<i>odkud</i>	precioso, -a	<i>nádherný, -á, překrásný, -á, skvělý, -á</i>
día <i>m</i>	<i>den</i>	problema <i>m</i>	<i>problém</i>
difícil	<i>nesnadný, -á, obtížný, -á</i>	profesor <i>m</i>	<i>profesor</i>
economista <i>m, f</i>	<i>ekonom/ka</i>	profesora <i>f</i>	<i>profesorka</i>
ejercicio <i>m</i>	<i>cvičení</i>	¿qué?	<i>jaký?, který?, co?</i>
encuentro <i>m</i>	<i>setkání</i>	¿quién?	<i>kdo?</i>
enfermo, -a	<i>nemocný, -á</i>	República <i>f</i>	<i>Česká republika</i>
España	<i>Španělsko</i>	señor <i>m</i>	<i>pán</i>
español, -a	<i>španělský, -á</i>	señora <i>f</i>	<i>paní</i>
español <i>m</i>	<i>Španěl; španělština</i>	ser	<i>být</i>
española <i>f</i>	<i>Španělka</i>	sí	<i>ano</i>
estudiante <i>m, f</i>	<i>student/ka</i>	simpático, -a	<i>sympatický, -á</i>
extranjero, -a	<i>cizí, zahraniční</i>	súper	<i>super, skvělý, -á, výborný, -á</i>
extranjero <i>m</i>	<i>cizinec; cizina</i>	también	<i>také</i>
fácil	<i>lehký, -á, snadný, -á</i>	tarde	<i>pozdě</i>
famoso, -a	<i>slavný, -á</i>	tarde <i>f</i>	<i>odpoledne</i>
foto(grafía) <i>f</i>	<i>fotografie</i>	texto <i>m</i>	<i>text</i>
gente <i>f</i> (jen v sg.)	<i>lidé</i>		
guapo, -a	<i>hezký, -á, pěkný, -á (o osobě)</i>		
histórico, -a	<i>historický, -á</i>		
idioma <i>m</i>	<i>jazyk, řeč</i>		
lección <i>f</i>	<i>lekce</i>		
lengua <i>f</i>	<i>jazyk (i přen.), řeč</i>		
mañana	<i>zítra</i>		
mañana <i>f</i>	<i>ráno, dopoledne</i>		

2

LECCIÓN

DOS

Potes (Picos de Europa)

De vacaciones en España

21

Es verano y Pedro está de vacaciones en España, en la ciudad de Santander. ¿Dónde está Santander? Pues, está en el norte de España, en Cantabria. En julio y agosto es el lugar preferido por los españoles.

Así que Pedro está muy contento porque le gusta todo el norte de España con el mar y las montañas, le gustan los españoles y, por supuesto, le gusta mucho Alicia. Alicia es de La Coruña, una ciudad grande e importante en Galicia. Durante las vacaciones está en Santander en casa de su abuela, que ya es mayor y está un poco enferma, sin embargo, es una señora muy despierta y curiosa.

En la calle

22

Javier: Hola, María, ¿qué tal? ¿Adónde vas?

María: Voy a casa de Cristina. Mi casa siempre está llena de gente: familiares, amigos, amigos de los amigos, amigos de los familiares... y eso no me gusta. ¿Y tú? ¿Adónde vas tú?

Javier: Pues yo voy a la cervecería Biblioteca porque mi casa siempre está vacía y yo ya estoy harto. No me gusta estar solo en casa.

María: Ah ¿sí?

Javier: Bueno, cuando estoy cansado, me gusta estar solo en casa, pero normalmente me gusta más ir de copas con mis amigos.

¿Verdadero o falso?

Pro každé tvrzení najděte v textu zdůvodnění.

	V	F
1. Alicia está de vacaciones en Praga.		
2. A Pedro le gusta el sur de España.		
3. La Coruña es una ciudad grande e importante.		
4. Alicia está en casa de su abuelo durante las vacaciones.		
5. Cantabria es el lugar preferido por los españoles en verano.		
6. Pedro no está contento en España.		

La Coruña (Galicia)

A teď odpovzte na otázky.

1. ¿Adónde va María? ¿Por qué? 2. ¿Javier va con ella? 3. ¿A María le gusta estar sola en casa? 4. ¿Javier va a la biblioteca? 5. ¿María está harta de los amigos de Cristina? 6. ¿Javier está cansado? 7. ¿Qué le gusta más a Javier? ¿Estar solo en casa o ir de copas con sus amigos?

f

FRASEOLOGÍA

estar de vacaciones

být na prázdninách/dovolené

estar en casa

být doma (ve významu příslovce se používá bez členu)

ir a casa

jít domů (ve významu příslovce se používá bez členu)

ir de copas / juerga

jít na panáka / na tah

Pedro está en casa de Alicia.

Petr je u Alice.

Vamos a casa de Sandra.

Jdeme k Sandře.

estar harto (de)

mít po krk / plné zuby (koho, čeho)

Manuel está harto de los familiares.

Manuel má po krk / plné zuby příbuzných.

Los estudiantes están hartos de los profesores.

Studenti mají po krk / plné zuby profesorů.

g

GRAMÁTICA

1. PŘEDLOŽKY A, EN, DE

Předložky ve španělštině mají řadu významů a funkcí. Nahrazují mimo jiné také naše skloňování (viz 4. paragraf této lekce).

Nejčastějšími předložkami jsou DE, A a EN. Ve významu místním znamenají:

A —————> směřování k něčemu nebo do něčeho – česky **k, do**, příp. **na** (jede na Kubu)

EN [—•—] umístění v něčem nebo na něčem – česky **v, na**

DE •————> směřování od něčeho pryč nebo z něčeho ven – česky **z, ze, od**

¿**Adónde** vas? – Voy **a** la biblioteca.

¿**Dónde** estás? – Estoy **en** Santander.

¿**De dónde** regresas? – Regreso **de** España.

Kam jdeš? – Jdu do knihovny.

Kde jsi? – Jsem v Santanderu.

Odkud se vracíš? – Vracím se ze Španělska.

Předložky **A** a **DE** se také ve významu místním označují jako předložky dynamické, neboť se užívají **se slovesy pohybu**. Předložka **EN** je **předložka statická**. Z tohoto pravidla je jen několik málo výjimek.

2. NEPRAVIDELNÉ SLOVESO *ESTAR* (být)

estoy	estamos
estás	estáis
está	están

Nepravidelné sloveso **ESTAR** ve španělštině vyjadřuje především **přechodné stavy a umístění, polohu**.

a) Vyjadřuje **přechodné stavy** (nebo takové, které jsou za přechodné považovány):

Está enferma.

Je nemocná.

Estoy contento.

Jsem spokojený.

¿Cómo está usted?

Jak se máte? / Jak se vám vede?

Estoy bien.

Mám se dobře.

b) Používá se při určení **polohy** nebo **umístění** (přechodného i trvalého), tedy v otázce a odpovědi na otázku **Kde je/jsou...? // ¿Dónde está(n)...?** V těchto významech se vyskytuje převážně s předložkou **EN** (viz výše).

Pedro está en Galicia.

Petr je v Galicii.

¿Dónde está Santander?

Kde je Santander?

Santander está en el norte.

Santander je na severu.

Está en casa de su amigo.

Je u kamaráda.

c) Zvláštním případem jsou vazby slovesa **ESTAR s předložkou DE a podstatným jménem bez členu** – odpovídají českým vazbám být na... (ale ne přímo ve významu místním!).

estar de vacaciones

být na prázdninách/dovolené

estar de visita

být na návštěvě

estar de excursión

být na výletě

3. NEPRAVIDELNÉ SLOVESO *IR* (jít, jet)

voy	vamos
vas	vais
va	van

a) Po slovese **IR** se většinou používá **předložka A** pro vyjádření směru (česky – do, na). Otázka se obvykle uvozuje tázacím *¿adónde...?*.

¿Adónde va Pedro?

Pedro va a la biblioteca.

Vamos a casa.

Kam jde Petr?

Petr jde do knihovny.

Jdeme domů.

b) Podobně jako u slovesa *estar* existují se slovesem **IR** **vazby s předložkou DE**, které odpovídají českému *jít/jet na...* (ne ve významu místním).

ir de vacaciones

ir de visita

ir de excursión

ir de copas / juerga

ir de compras

ir de paseo

jet na prázdniny/dovolenou

jít na návštěvu

jít/jet na výlet

jít na tah

jít na nákup

jít na procházku

Ve významu místním je ale předložka **A**:

vamos a Cuba

van a la montaña

jedeme na Kubu

(pozor: používá se v jedn. čísle) jedou na hory

4. VYJADŘOVÁNÍ PÁDŮ

Ve španělštině neexistuje skloňování podstatných a přídavných jmen pomocí pádových koncovek jako v češtině. Pádové vztahy se vyjadřují pomocí různých předložek.

1. pád je vždy bez předložky:

Los estudiantes están en Madrid.

La ciudad es preciosa.

Pedro es checo.

Studenti jsou v Madridu.

Město je krásné.

Petr je Čech.

2. pád bývá vyjádřen předložkou **DE**:

Las playas **de** Santander son famosas.

La amiga **de** la abuela está en el centro **de** la ciudad.

La madre **del** chico es muy simpática.

El padre **de** mi amigo es de Bolivia.

Santanderské pláže jsou slavné.

Babiččina přítelkyně je v centru města.

Chlapcova maminka je sympatická.

Otec mého přítele je z Bolívie.

3. pád bývá vyjádřen předložkou **A**:

Pedro escribe **a** su amigo.

La chica contesta **al** profesor.

Petr píše kamarádovi.

Dívka odpovídá profesorovi.

4. pád se rovná prvnímu pádu u neživotných podstatných jmen a 3. pádu u životných:

a) Pedro visita las ciudades españolas.

b) Alicia visita **a** su abuela.

x

Petr navštěvuje španělská města.

Alice navštěvuje babičku.

Pokud se ve větě vyskytuje **3. i 4. pád** (předmět nepřímý i přímý), stojí obvykle předmět přímý před nepřímým:

Alicia compra **un regalo a su abuela**. *Alice kupuje babičce dárek.*

5. pád je vždy bez předložky a bez členu:

Buenos días, profesor.
¿Qué tal, Alicia?

Dobrý den, pane profesore!
Jak se máš, Alice?

6. a 7. pád se vyjadřuje celou řadou předložek, např. předložkou **POR, CON**:

el lugar preferido **por** los españoles
un encuentro **con** Alicia

Španěly oblíbené místo
setkání s Alicí

Pozor:

Na příkladech vidíme, že dochází **ke stahování** předložky **A** a **DE** se členem určitým mužského rodu (jen v jednotném čísle!):

DE + EL → DEL (del chico) **A + EL → AL** (al profesor)

Toto stahování je **povinné** ve všech významech uvedených předložek:

Voy **al teatro**.
Es **del norte** de España.

Jdu do divadla.
Je ze severu Španělska.

Spojení předložky **DE** s podstatným jménem životným odpovídá též českému přídavnému jménu přivlastňovacímu.

el amigo de Pedro
la casa de la abuela

Petrův přítel
babiččin dům

Poznámka: Přídavná jména přivlastňovací jako samostatný jednoduchý tvar ve španělštině neexistují.

EJERCICIOS

1. Opakování je matka moudrosti, proto si nejdříve připomeneme látku z minulé lekce.

1. Petra je moc hezká dívka. 2. Já jsem z České republiky a Manuel je ze Španělska. 3. Odkud jste, pane Díazi? 4. Čí je ten byt? Petrův nebo Evin? 5. Děkuji. – Není zač. 6. Na shledanou zítra! 7. Jací jsou Španělé? – Jsou moc sympatičtí. 8. Laura je cizinka.

2. Ted' se dáme do nové látky. Doplňte sloveso **estar** ve správném tvaru.

1. ¿Dónde Pedro? – en casa de Cristina. 2. Los estudiantes ya de vacaciones y los profesores de excursión. 3. (Yo) de visita en casa de unos amigos. 4. (Nosotros) muy contentos con la profesora. 5. ¿Santander en el norte o en el

sur de España? – en el norte, por supuesto. 6. ¿(Tú) enferma? – No, no, solo un poco cansada. 7. La casa llena de gente y yo ya harto. 8. Por favor, ¿la señora Crespo ya en casa? – No, todavía no aquí.

3. Vaším dalším úkolem je doplnit podle kontextu sloveso *ser* nebo *estar*.

1. Alicia española, de Galicia y ahora en la República Checa. 2. La abuela de Miguel una señora mayor, pero muy despierta y curiosa. 3. ¿Qué? – una biblioteca. 4. Santillana un lugar muy curioso. – ¿Dónde? – cerca de Santander. 5. Julia una chica guapa, pero muy curiosa. 6. ¿Cómo el abuelo? – un poco enfermo. 7. ¿Cómo el amigo de Juana? – un chico muy, pero muy simpático. 8. ¿Dónde los chicos? – en el cine. 9. ¿ un regalo para Lucía? – No, no, un regalo para el profesor. – ¿Qué? – una gramática. – Ah. 10. Hola, Pepe, ¿qué tal, cómo? – Pues, muy bien. ¿Y tú?

Santillana del Mar (Cantabria)

4. Následující cvičení je také zaměřeno na používání sloves *ser* a *estar*, které Čechům dělá problémy. Vy to ale určitě zvládnete. :-)

1. Ahoj, kde jsi? – Už jsem doma. – To není pravda. Já jsem doma, ale ty tu nejsi! Ty jsi v hospodě s Miguelem, že?
2. Jaká je španělština? – No, není to snadný jazyk, ale moc se mi líbí.
3. Ahoj, jak se máš? – Mám se skvěle, protože jsem na prázdninách na Menorce.

5. V tomto cvičení si procvičíme tvary slovesa *ir*.

1. Hola, Rafael, ¿adónde? – a casa. 2. Mañana (nosotros) de excursión a Pilsen. 3. Chicas, ¿ a la playa? – Sí, a la playa, hoy es un día precioso.
4. Durante las vacaciones muchos estudiantes de copas. 5. ¿(Tú) al teatro? – No, a casa del abuelo, está un poco enfermo. 6. ¿Uds. a la montaña mañana? – Sí, a los Picos de Europa.

6. Zůstaneme u slovesa *ir*. Vaším úkolem je doplnit odpověď podle nápovědy.

- a) Hola, chicas, ¿adónde vais? – (Ideme na pláž.)
- b) Hola, Manolo, ¿adónde vas? – (Jdu k Inés, protože je nemocná.)
- c) Buenos días, profesor, ¿adónde va Ud.? – (Jedu na hory, protože mám prázdniny.)

7. Ted' přeložte do španělštiny následující obraty.

kam jdeš? – kde je Manuel? – už jsou doma – jsou nemocní – jdeme na tah – Petr není u Alice – čím je ten dům? – jak se máš? – jsou hrozně zvědavé – už jsem unavená – hurá, jedeme na výlet! – on je Čech a ona je Španělka – dům je plný příbuzných – jdeš do knihovny? – o prázdninách jsem u babičky – kam pojedete na prázdniny? – to je Petr, moc se mi líbí

8. Nesmíme opomenout předložky. Doplňte předložku *DE, POR, A, PARA* nebo *CON*, a kde to bude nutné, spojte ji se členem.

los cines Praga – los amigos van casa – las ciudades España – voy cine – la casa abuelo – un encuentro Julia – el lugar preferido los checos – un regalo una amiga – las vacaciones los estudiantes – la biblioteca profesor – una excursión los familiares – vamos juntos teatro – el mar Galicia

9. Výborně, teď to zkusíme obráceně.

1. Zítra půjdeme do kina. 2. To je dárek pro Julii. 3. To je jedna Karlova kamarádka. 4. Petr už má po krk Alice. 5. Pláž je plná lidí. 6. Mám rád/a léto ve Španělsku. 7. V létě pojedeme na Kubu. 8. Už jsem unavený/á, půjdu domů.

10. A ještě jedno cvičení na předložky. :-)

1. verano estamos vacaciones casa abuelo Juan Cantabria. 2. Voy cine porque ya estoy harta estar sola casa. 3. Julia está harta su padre. 4. julio Pablo está visita Praga. 5. las vacaciones me gusta estar la playa. 6. ¿Vamos casa Alberto? – No, porque Alberto no está casa. 7. ¿ quién vais la montaña? – unos amigos. 8. ¿ quién es la casa? – Es unos familiares Alicia. 9. ¿ quién es el regalo? – la abuela.

11. Poslední dvě cvičení této části budou překladová, nejdříve ze španělštiny do češtiny neboli *del español al checo*.

1. ¿Adónde vas de vacaciones en verano? 2. Pablo está en casa de Mónica porque le gusta (Mónica, no la casa:-). 3. No me gusta ir de copas con gente antipática. 4. ¿Estás contento con tu profesor/a de español? – Sí, me gusta mucho. 5. ¿Es fácil el español? – No, es difícil. 6. ¿Para quién es el regalo? – Es para la abuela Ema. 7. ¿De quién son los libros? – Son del profesor Ramírez. 8. Por favor, ¿dónde está la universidad? – Está cerca de aquí. 9. Me gustan las vacaciones activas.

12. A teď obráceně neboli... Přesně tak, *del checo al español*.

1. Petr je moc sympatický český student, moc se mi líbí. 2. Je léto, jsem ve Španělsku, jsem na pláži a mám se moc a moc dobře. 3. Moje babička je už stará paní, ale je moc zvědavá. 4. Juliin dům je pořád plný lidí, protože Julie je velmi milá a hezká dívka. Nicméně, Julie už má lidí až po krk, protože už je unavená. 5. Půjdeme zítra do kina? – Ne, nepůjdeme, jsem velmi nemocný! 6. Když jsme na prázdninách u babičky Marie, jsme moc spokojení. 7. Liberec je

na jihu České republiky, že? – Ne, samozřejmě že ne, je na severu. **8.** Kdy pojedete do České republiky? – V létě. **9.** Vy jste novinářka? Ne, jsem zdravotní sestra. **10.** Prosím vás, kde je hotel Atrium? – Je blízko odsud.

CONTEXTO COMUNICATIVO

JAK VYJÁDŘIT, ŽE SE NĚKOMU NĚCO/NĚKDO LÍBÍ, RÁD NĚCO DĚLÁ NEBO MU NĚCO CHUTNÁ

Všechny tyto možnosti vyjádříte ve španělštině pomocí jediného slovesa, a to slovesa GUSTAR. Sloveso se používá především ve 3. osobě jednotného čísla (+ podstatné jméno v jednotném čísle / infinitiv) nebo ve 3. osobě množ. čísla (+ podstatné jméno v množném čísle). Vazba vždy začíná 3. pádem podstatného jména nebo zájmena (komu se co líbí, kdo má co rád, komu co chutná). Stačí si zapamatovat jednoduché schéma a je po problému.

**(NO) ME GUSTA + podstatné jméno v jednotném čísle
+ infinitiv**

(NO) ME GUSTAN + podstatné jméno v množném čísle

PODÍVEJTE SE NA PŘÍKLADY:

Me gusta España.	Líbí se mi Španělsko.
No me gusta Horní Dolní.	Nelíbí se mi Horní Dolní.
Me gusta el vino blanco.	Mám rád/a / Chutná mi bílé víno.
No me gusta la cerveza.	Nemám rád/a / Nechutná mi pivo.
Me gustan los españoles.	Mám rád/a Španěly. / Líbí se mi Španělé.
No me gustan las chicas curiosas.	Nemám rád/a zvědavé holky.
Me gusta estar en España.	Jsem rád/a ve Španělsku.
No me gusta estar solo en casa.	Nejsem rád sám doma.
¿Te gusta ir a la montaña?	Jezdíš rád/a na hory?
¿Le gusta Santander?	Líbí se mu/jí/Vám Santander?
Le gustan las checas.	Líbí se mu/jí/Vám Češky.
A Pedro le gusta Alicia.	Petrovi se líbí Alice.
A Alicia no le gusta Pedro.	Alici se nelíbí Petr.

13. Jak vidíte, sloveso *gustar* je velmi užitečné, proto si jeho používání důkladně natrénujeme. Doplněte podle kontextu jeho správný tvar a přeložte do češtiny.

1. Me España, pero no me las playas, me más las montañas. 2. A Cristina le los checos. 3. Me mucho estar sola en casa. 4. A Ricardo no le ir de copas. 5. A Petra le mucho la casa de Fernando. 6. Me las vacaciones en el extranjero. 7. ¿Te las chicas checas? – Sí, me, son muy guapas. 8. A Alberto le mucho Praga. 9. A Manuel le ir en verano a la montaña.

14. Pracujte ve dvojici se svým spolužákem/spolužačkou a vyjmenujte alespoň 3 věci, které se vám líbí / máte rád/a, nebo naopak nemáte rád/a / se vám nelíbí. Pak řekněte vašim spolužákům, co se vašemu kolegovi líbí/nelíbí.

Me gusta...	A le gusta...
Me gustan...	A le gustan...
No me gusta...	A no le gusta...
No me gustan...	A no le gustan...

15. Popustěte uzdu fantazii a doplňte vhodně následující věty.

1. Me gusta la casa de Fernando porque...
2. Estoy muy contento/a...
3. Me gusta ir de excursión...
4. La Coruña está... y es...
5. La abuela no está enferma, solo...
6. Mi amiga Petra es...
7. Ya estoy harto de...
8. En julio voy de vacaciones...
9. En verano me gusta... y no me gusta...
10. A Alberto le gusta... porque le gustan...

16. A teď se pustíme do poslechu. Poslechněte si následující krátký text a doplňte chybějící slova.

23

Carlos y Sandra son amigos. Él es estudiante de y ella es profesora de
A Carlos le mucho Sandra, pero para ellos es muy difícil estar, porque durante el año académico él estudia en Santiago de Compostela y ella está en la universidad de Salamanca. En verano Carlos está de en un hospital y Sandra está en el Instituto de Praga . ¡Qué!

Než budeme pokračovat, máme pro vás otázku. Zkuste přijít na to, jaký je rozdíl mezi těmito větami:

Carlos es enfermero. x Carlos está de enfermero en un hospital.

17. V prvních lekcích jste se setkali s některými španělskými městy, autonomními oblastmi (*comunidad autónoma*) a dalšími reáliemi.

- a) Vaším úkolem je zjistit na mapě, kde se nachází: Santander – La Coruña – Picos de Europa – Cantabria – Galicia – Santiago de Compostela – Salamanca.
Znáte jiná španělská města aneb *¿conocéis otras ciudades españolas?*
- b) A poslední úkol pro dnešek: víte, jaké je poslání Institutu Cervantes? Najdete ho také v České republice?

VOCABULARIO

abuela <i>f</i>	<i>babička</i>	más	více
¿adónde?	<i>kam</i>	mayor	<i>starší</i>
agosto <i>m</i>	<i>srpen</i>	medicina <i>f</i>	<i>medicína</i>
amiga <i>f</i>	<i>přítelkyně</i>	montaña <i>f</i>	<i>hora</i>
amigo <i>m</i>	<i>přítel</i>	norte <i>m</i>	<i>sever</i>
año <i>m</i> (académico)	<i>rok (školní)</i>	padre <i>m</i>	<i>otec</i>
así que	<i>takže</i>	para	<i>pro</i>
biblioteca <i>f</i>	<i>knihovna</i>	¿por qué?	<i>proč?</i>
calle <i>f</i>	<i>ulice</i>	por supuesto	<i>ovšem, jistě, samozřejmě, jasně</i>
cansado, -a	<i>unavený, -á</i>	porque	<i>protože</i>
casa <i>f</i>	<i>dům, byt</i>	preferido, -a (por)	<i>oblíbený (kým)</i>
cerca (de)	<i>blízko (čeho)</i>	pues	<i>tedy, no (hovorový uvozovací výraz na začátku věty)</i>
cervecería <i>f</i>	<i>pivnice, hospoda</i>	que	<i>že</i>
cine <i>m</i>	<i>kino</i>	regalo <i>m</i>	<i>dárek</i>
con	<i>s, se</i>	sin embargo	<i>avšak, přesto, nicméně</i>
contento, -a	<i>spokojený, -á</i>	solo	<i>jen, pouze</i>
copa <i>f</i>	<i>sklenička, pohár, panák</i>	solo, a	<i>sám, -a</i>
cuando	<i>když</i>	su	<i>jeho, její, jejich, Váš, Vaše</i>
¿cuándo?	<i>kdy</i>	sur <i>m</i>	<i>jih</i>
curioso, -a	<i>zvědavý, -á, zvědavý, -á; zvláštní</i>	teatro <i>m</i>	<i>divadlo</i>
despierto, -a	<i>čilý, -á, bystrý, -á</i>	todavía	<i>ještě</i>
¿dónde?	<i>kde</i>	todo, -a	<i>celý, -á</i>
durante	<i>během</i>	un poco	<i>trochu</i>
en	<i>v, na</i>	vacaciones <i>fpl</i>	<i>prázdniny, dovolená</i>
escuela <i>f</i>	<i>škola</i>	verano <i>m</i>	<i>léto</i>
eso	<i>to</i>	visita <i>f</i>	<i>návštěva</i>
estar	<i>být</i>	y	<i>a</i>
excursión <i>f</i>	<i>výlet</i>	ya	<i>už</i>
familiar <i>m</i>	<i>příbuzný</i>		
grande	<i>velký, -á</i>		
hospital <i>m</i>	<i>nemocnice</i>		
importante	<i>důležitý, -á</i>		
ir	<i>jít, jet</i>		
juerga <i>f</i>	<i>flám</i>		
julio <i>m</i>	<i>červenec</i>		
juntos, -as	<i>spolu, společně</i>		
lleno, -a (de)	<i>plný, -á (čeho)</i>		
lugar <i>m</i>	<i>místo</i>		
madre <i>f</i>	<i>matka</i>		
mar <i>m</i>	<i>moře</i>		

3

LECCIÓN

TRES

La abuela de Alicia

24

La abuela de Alicia es una señora muy simpática y curiosa. Su nombre es Mercedes. Le gusta ver la tele, leer revistas del corazón y trabajar en el jardín. Desea mucho conocer al nuevo amigo de Alicia. Por eso, una tarde Alicia lleva a Pedro a su casa.

Alicia: Hola, abuela. Mira, este es Pedro.

Pedro: Mucho gusto, señora.

Abuela: Encantada, joven. ¿Qué tal? ¿Cómo estás?

Pedro: Muy bien, muchas gracias, ¿y usted?

Abuela: ¿Cómo? ¿Qué preguntas?

Pedro: ¿Cómo está usted?

Abuela: Ah, pues, bastante bien. Ya soy bastante mayor, pero, bueno, leo mucho, veo la tele, escucho música clásica, escribo "emilios" a mis amigos ...

Pedro: ¿Perdón? No comprendo bien, ¿qué escribe?

Abuela: Pues emilios, mando cartas a mis amigos por Internet.

Alicia: E-mails, ¿ya comprendes?

Pedro: Ah, sí, claro. Entonces es usted una abuela supermoderna.

Abuela: Por supuesto, no me gusta estar inactiva, ahora, por ejemplo, estudio dos lenguas extranjeras y traduzco poemas del francés al euskera.

Pedro: ¿Qué? ¡Por Dios! Yo estudio solo un idioma y es bien duro.

Abuela: ¿Sí? ¿Y qué lengua aprendes?

Pedro: ¡Vaya pregunta! Pues español, ¿no se nota?

Abuela: Ay, sí, sí, hablas muy bien, ¡mejor que yo checo!

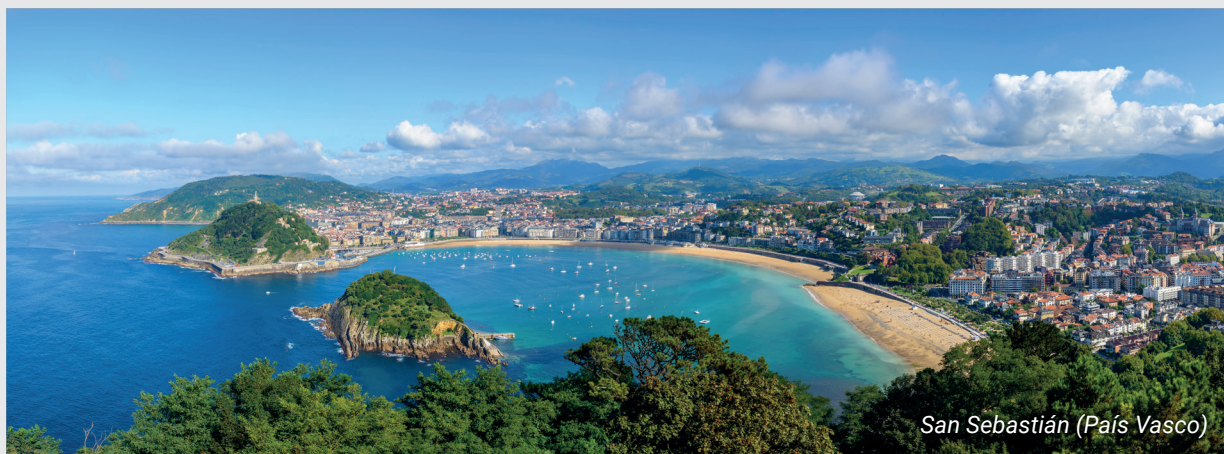
Pedro: Gracias, es usted muy amable, pero todavía no hablo mucho.

Na následujících tvrzeních si opět ověříte, zda jste textu dobře porozuměli.

Nyní odpovězte na otázky aneb *ahora contestad a las preguntas.*

	V	F
1. A la abuela de Alicia le gusta ir a la playa.		
2. Mercedes traduce textos del catalán al inglés.		
3. A Mercedes no le gusta escuchar música clásica.		
4. Mercedes escribe para una revista del corazón.		
5. Pedro no comprende bien a Mercedes.		
6. Pedro estudia checo y euskera.		

- ¿Cómo es la abuela de Alicia?
- ¿Qué le gusta a Mercedes?
- ¿Mercedes usa ordenador? ¿Para qué?
- ¿Qué lengua estudia Pedro?
- ¿Pedro ya habla bien español?

San Sebastián (País Vasco)

Las lenguas de España

25

En toda España el idioma oficial es el español. Sin embargo, existen seis comunidades autónomas en que se habla también otra lengua que es oficial junto con el español. En Cataluña, Valencia y Baleares se habla el catalán, en Galicia el gallego y en el País Vasco (o Euskadi) y Navarra el euskera. El catalán y el gallego son lenguas románicas, como el español, mientras que el origen del euskera se desconoce.

Santiago de Compostela (Galicia)

Mercado La Boquería (Barcelona)

Poznáte jazyk, ve kterém jsou napsány následující texty?

26

A) Declaración Universal de Derechos Humanos

Artículo 1: Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos y, dotados como están de razón y conciencia, deben comportarse fraternalmente los unos con los otros.

B) Declaració Universal de Drets Humans

Article 1: Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i en drets. Són dotats de raó i de consciència, i han de comportar-se fraternalment els uns amb els altres.

C) Declaración Universal dos Dereitos das Persoas

Artigo 1o: Tódolos seres humanos nacen libres e iguais en dignidade e dereitos e, dotados como están de razón e conciencia, débense comportar fraternalmente uns cos outros.

D) Giza Eskubideen Aldarrikapen Unibertsala

1. atala: Gizon-emakume guztiak aske jaiotzen dira, duintasun eta eskubide berberak dituztela; eta ezaguera eta kontzientzia dutenez gero, elkarren artean senide legez jokatu.

f

FRASEOLOGÍA

hablar checo / español / francés...	<i>mluvit česky/španělsky/francouzsky...</i>
hablar dos / muchas lenguas	<i>mluvit dvěma/mnoha jazyky</i>
ver la tele(visión)	<i>dívat se na televizi</i>
traducir del... al...	<i>překládat z... do...</i>
Traduce poemas del francés al euskera.	<i>Překládá básně z francouzštiny do baskičtiny.</i>
Hablas español mejor que yo.	<i>Mluvíš španělsky líp než já.</i>
No me gusta estar inactivo/a.	<i>Nerad/a lenoším.</i>
¡Claro (que sí)!	<i>Jasně!/Ovšem!/Samozřejmě!</i>
¡Perdón!	<i>Promiň/te!</i>
¿No se nota?	<i>Není to vidět?</i>

g

GRAMÁTICA

1. ČASOVÁNÍ PRAVIDELNÝCH SLOVES V PŘÍTOMNÉM ČASE

Španělská slovesa se řadí podle zakončení v infinitivu do **tří slovesných tříd**.
 Přítomný čas tvoříme připojením příslušných koncovek ke kmeni (po odtržení infinitivních koncovek **-ar, -er, -ir**).

Zakončení v infinitivu:	1. třída -ar HABLAR	2. třída -er COMPRENDER	3. třída -ir ESCRIBIR
(yo)	habl- o	comprend- o	escrib- o
(tú)	habl- as	comprend- es	escrib- es
(él, ella, Ud.)	habl- a	comprend- e	escrib- e
(nosotros, -as)	habl- amos	comprend- emos	escrib- imos
(vosotros, -as)	habl- áis	comprend- éis	escrib- ís
(ellos, ellas, Uds.)	habl- an	comprend- en	escrib- en

Všimněte si, že 2. a 3. slovesná třída mají stejné koncovky kromě **koncovek 1. a 2. osoby množného čísla**.

2. PŘÍTOMNÝ ČAS SLOVES ZAKONČENÝCH NA -CER A -CIR

Slovesa zakončená na -cer a -cir mají **nepravidelný tvar** v 1. osobě jednotného čísla. Ostatní osoby v přítomném čase jsou zcela pravidelné:

	conocer	traducir
(yo)	conozco	traduzco
(tú)	conoces	traduces
(él, ella, Ud.)	conoce	traduce
(nosotros, -as)	conocemos	traducimos
(vosotros, -as)	conocéis	traducís
(ellos, ellas, Uds.)	conocen	traducen

Ve slovníčku jsou tato slovesa označována (**zc**).

3. NEPRAVIDELNÉ SLOVESO VER (vidět)

Nepravidelné sloveso **ver** má v přítomném čase nepravidelnou pouze 1. osobu jednotného čísla, ostatní osoby jsou pravidelné:

veo	vemos
ves	veis
ve	ven

4. ZVRATNÉ NEOSOBNÍ VAZBY

Ve španělštině se pro tvoření neosobních vazeb podobně jako v češtině užívá zvratného zájmena **se**, které se **klade před slovesný tvar**.

En la República Checa **se** habla checo.
¿No **se** nota?

*V České republice se mluví česky.
Není to vidět?*

5. ZÁKLADNÍ ČÍSLOVKY 1–20

0	cero		
1	uno (un), una	11	once
2	dos	12	doce
3	tres	13	trece
4	cuatro	14	catorce
5	cinco	15	quince
6	seis	16	dieciséis
7	siete	17	diecisiete
8	ocho	18	dieciocho
9	nueve	19	diecinueve
10	diez	20	veinte

Jediná číslovka **uno, una** má tvary **pro mužský i pro ženský rod**. Před podstatným jménem mužského rodu se **uno** zkracuje na tvar **un**. To platí i v případech, kdy je tato číslovka součástí složených číslovek (21, 31...). **Ostatní číslovky mají pro oba rody stejný tvar.**

Estudia dos lenguas / idiomas.

Studuje dva jazyky.

Yo estudio solo un idioma.

Já studuji jen jeden jazyk.

Él estudia también una lengua.

On studuje také jeden jazyk.

Escribe veintiún ejercicios.

Píše dvacet jedna cvičení.

Až do číslovky 15 má španělština zvláštní tvary, dále se až do stovky přičítají jednotky k desítkám pomocí spojky **y**. Číslovky 16–19 mají stažený tvar.

Číslovky základní stojí většinou **před podstatným jménem bez členu**. V některých případech mohou stát i za podstatným jménem (*número once – číslo jedenáct*), avšak v této pozici mají často význam číslovky řadové (*lección dos – druhá lekce*).

Číslovka **dos** se **členem určitým** znamená **oba, obě**.

Las dos abuelas son de Santander.

Obě babičky jsou ze Santanderu.

6. POUŽITÍ TVARŮ MUCHO A MUY

Pro vyjádření množství používáme **mucho** nebo **muy** (oba výrazy mají význam *hodně, mnoho, moc, velmi*). **Mucho** se používá v základním tvaru u sloves. Ve spojení s podstatnými jmény má tvary přídavného jména, tzn. shoduje se s příslušným podstatným jménem v rodě a čísle. **Muy** se používá u přídavných jmen a příslovčí.

Habla mucho.

Conoce a mucha gente.

Escribe muchas cartas.

El checo es una lengua muy difícil.

Hablas muy bien.

Mluví hodně.

Zná mnoho lidí.

Píše mnoho dopisů.

Čeština je velmi těžký jazyk.

Mluvíš moc dobře.

Poznámka: Ve spojení s **přídavnými jmény a příslovci** se pro vyjádření velkého množství nebo zesílení kvality používá velmi často moderní předpona **super-** nebo v neformálních projevech příslovce **bien** (ve významu *hodně, moc*).

Es una abuela supermoderna.

Es un idioma superdifícil.

Es bien duro.

Es bien interesante.

Je to supermoderní babička.

Je to hrozně obtížný jazyk.

Je to pěkně/hodně obtížné/tvrdé.

Je to moc/fakt zajímavé.

EJERCICIOS

1. Připomeňte si, co už umíte. Nejdříve přeložte *del español al checo*.

1. ¿Adónde vas? – Voy a casa, porque estoy cansado. 2. Por favor, ¿dónde está la Universidad de Economía? – Está cerca de aquí. 3. El checo no es una lengua fácil, ¿verdad? 4. A Manuela le gusta ir a la playa. 5. Ricardo está en casa de Eva. 6. Mi ciudad preferida es Santander.

2. Pracujte ve dvojicích neboli en parejas a odpovězte na otázky.

1. ¿España está cerca de la República Checa? 2. ¿Adónde vas de vacaciones en verano? 3. ¿Qué lenguas te gustan? 4. ¿Eres curioso/a? 5. ¿Cómo es tu abuela? 6. ¿Con quién te gusta ir de copas? 7. ¿De qué o de quién estás harto/a? 8. ¿Dónde están tus amigos?

3. A teď hurá na novou látku. Doplňte sloveso v závorce ve správném tvaru.

1. Pedro (aprender) dos idiomas. 2. Ya (hablar-tú) bastante bien checo. 3. Mi amiga Clara no (escribir) muchas cartas a su madre. 4. ¿Qué lenguas (estudiar-vosotros)? – Pues (aprender-nosotros) español y portugués, pero (ser) muy duro. 5. ¿Ya (conocer-tú) al profesor de francés? 6. ¿Qué (desear-Ud.)? – (desear) hablar con el nuevo profesor de francés, pero no (conocer) su nombre. 7. Los jóvenes (mandar) muchos emilios por Internet. 8. ¿Qué (escribir-vosotras)? – (escribir-nosotros) un e-mail a nuestro profesor de inglés. 9. No (comprender-yo) bien la gramática, (ser) superdifícil. 10. ¿ (ir-tú) a casa? – Sí, sí. – ¿Pero por qué? Todavía no (ser) tarde. – Bueno, (desear) ver la telenovela Esmeralda en la tele.

4. Doplňte z nabídky vhodné sloveso ve správném tvaru.

aprender, comprender, hablar – 2x, escribir, gustar, desear, ser, estudiar, ir

Julia es una estudiante española. Le las lenguas y ahora checo. Ya bien inglés y alemán, pero el checo para ella muy duro. bastante, pero todavía no bien. de vacaciones a Praga porque es más fácil el idioma en el país donde se

5. Traduce del checo al español.

1. Dívám se na televizi. – Na co se díváš? – Na jeden seriál. 2. Kristýna čte časopis, já nečtu nic, protože nerad/a čtu. 3. Když (*cuando*) nerozumíme dobře gramaticke, ptáme se profesora. 4. Monika a Izabela poslouchají latinskoamerickou hudbu. 5. Rozumíš dobře gramaticke ze třetí lekce? Já ne. 6. Holky, komu posíláte ty dopisy? – Jednomu klukovi, kterého ty neznáš. 7. Pane Lópezi, co to píšete? – Píšu knihu. 8. Překládám jedno cvičení, ale je moc těžké. 9. Oni nemluví česky? – Ne, jsou cizinci. 10. Kde pracujete, paní Díazová? – Pracuji v nemocnici, jsem lékařka. 11. Učíme se cizí jazyky, protože je to důležité. 12. Manuel mluví španělsky líp než já.

6. Ahora en parejas. :-)

1. ¿Qué te gusta ver en la tele? ¿Por qué? 2. No comprendo bien la gramática, ¿tú sí? 3. ¿Qué lengua(s) hablas bien? 4. ¿Qué música escuchas? 5. ¿A quién mandas cartas? 6. ¿Dónde trabajan tus padres? 7. ¿Qué ejercicios traduces? 8. ¿Es fácil traducir del checo al español?

7. a) Napočítat španělsky do dvaceti pro vás určitě není problém. Dokážete to i pozpátku?
b) Vyjmenujte liché a sudé číslovky do dvaceti.

8. Ted' si procvičíme číslovky ve spojení s podstatným jménem. Přeložte písemně *al español* a číslovky vypište slovy.

10 nových dopisů – 3 těžké problémy – 15 španělských básní – 20 českých studentek – 1 katalánská přítelkyně – několik hezkých ulic – mnoho francouzských studentů – 5 spokojených profesorů – 2 cizí jazyky – mnoho těžkých problémů – 14 příbuzných – 19 supermoderních knihoven – mnoho nádherných pláží

9. V následujících cvičeních se zaměříme na používání tvarů *muy, bien a mucho*.

1. Es un chico que conoce idiomas. 2. Es importante hablar inglés.
3. Laura habla, pero no bien. 4. Trabajar en el extranjero es duro.
5. gente habla solo su lengua. 6. Los estudiantes escriben ejercicios y aprenden gramática también. 7. Se traducen libros del español al checo. 8. No conozco a chicas francesas.

10. Ahora del checo al español.

Felipe hodně studuje – je to moc zajímavé – učíme se hodně věcí – překládají moc dobře – je to velmi moderní město – znáš hodně českých studentek? – Ricardo posílá hodně mailů jednomu kamarádovi – hodně čtu – čteme hodně zajímavých knížek – už píšete docela dobře (*vosotros*) – moc se mi líbí španělská hudba – znám hodně lidí – je velmi sympatická, protože moc nemluví

11. Trabajad en parejas neboli *pracujte ve dvojici*. Společně přeložte otázku a odpovězte na ni.

1. ¿Conoces al novio de Carolina? 2. ¿Con quién hablas? 3. ¿Qué escribís? 4. ¿Qué no comprendéis? 5. ¿Qué desea Ud., señor? 6. ¿Qué traduces? 7. ¿Sois extranjeros? 8. ¿En qué país extranjero deseas estudiar? 9. ¿Qué escribe Pedro? 10. ¿Por qué no escribes una carta a Pedro?

12. Jde vám to výborně! Takže poslední cvičení této části. :-)

1. Jak se naučit cizí jazyk? 2. Je důležité naučit se gramatiku, překládat z češtiny do španělštiny a hodně mluvit s kamarády. 3. Moje babička je velice aktivní, už mluví španělsky líp než já!
4. Promiňte, jak jste to říkal? Ještě dobře nerozumím. 5. Znam hodně lidí, kteří mluví pouze svou řečí. 6. Co píše Petr v dopise? – Že je na prázdninách v Mexiku a má se tam moc dobře.
7. Úředním jazykem ve Španělsku je španělština, ale mluví se tam i jinými jazyky, např. katalánsky, galicijsky a baskicky. 8. Neraď se dívám na televizi, ale poslouchám hodně klasickou hudbu. 9. Co to je? – To je básnička v baskičtině. 10. Manuel chce pracovat v České republice, a proto se učí česky. Čeština je ale pro něho velmi těžký jazyk.

C

CONTEXTO COMUNICATIVO

V dnešní lekci se naučíte pohotově zareagovat v běžných konverzačních situacích.

JAK NEFORMÁLNĚ REAGOVAT V ROZHOVORU

Pues yo voy a la biblioteca.	No, já jdu do knihovny.
Pues sí, ya voy.	No jo, už jdu.
Bueno / Bien, leo mucho y estudio.	No, hodně čtu a studuju.
Es usted, entonces, una abuela supermoderna.	To jste tedy supermoderní babička.

Uvedené výrazy se ve španělském hovorovém používají nesmírně často. Jejich překlad do češtiny je obtížný, neboť v uvedených situacích nemají žádný konkrétní význam, jsou to jen „vycpávková“ slova. Některé možnosti překladu jsme naznačili, ale raději je nepřekládáme vůbec!

JAK SE ZEPTAT, KDYŽ DOBRĚ NEROZUMÍME

¿Perdón? No comprendo bien.	Promiňte?/Prosím? Nerozumím dobře.
¿Cómo?	Jak (jste to říkal/a)?
¿Eh? (neformální)	Co?/Cože?

JAK VYJÁDŘIT PŘEKVAPENÍ/ÚDIV

¡Por Dios!	Proboha!
¡Vaya / Qué pregunta!	To je ale otázka!
¡Vaya / Qué sorpresa!	To je ale překvapení!

13. V následujících cvičeních se snažte použít výrazy, které jste se naučili v contexto comunicativo. Zareagujte vhodně.

1. Mi abuela ya es mayor, pero aprende muchas cosas nuevas, por ejemplo, cómo leer revistas del corazón en Internet. –
2. ¡Laura tiene tres novios! –
3. Por favor, شظى و جق غرض مدع ٣٥٥٣؟ –
4. Ya es tarde, voy a casa. –
5. Ay, Cristina habla español mejor que yo. –

14. Poslechněte si dialog mezi španělskou profesorkou a jejími studenty Fernandem a Elenou. Podle poslechu doplňte chybějící slova a všimněte si použití vycpávkových slov.

27

Profesora: Fernando, ¿..... estudias español?

Fernando: Bueno, porque deseo ir de a América Latina y hablar con la gente en su idioma., me gusta mucho escuchar música latinoamericana.

Profesora: Muy, Fernando. Y tú, ¿Elena?

Elena: Pues, el español es una lengua, porque se habla en muchos países y yo deseo trabajar en España. También me gusta libros y revistas en español y escribir emilios a mis amigos en

Profesora: ¿ a mucha gente que habla español aquí?

Fernando: Sí, conozco a unos españoles que son bien simpáticos.

Elena: Bueno, mi es español.

Profesora: ¿Ah, sí? ¡ sorpresa!

15. ¿Y tú /vosotros? ¿Por qué estudias / estudiáis español?

Estudio / Estudiamos español porque (deseo / deseamos):

- leer revistas de economía en español
libros románticos en la lengua de Cervantes :-)
- escuchar música española
música latinoamericana
- hablar con mis amigos de España
- ver la tele / telenovelas colombianas
- escribir e-mails a mis amigos peruanos
un libro en español
poemas a mi novia española

Popocatepetl (Ciudad de México)

- ▮ traducir libros
 - ▮ ir de vacaciones a México, Chile, Argentina
 - ▮ trabajar en Chile
 - ▮ mi novio/a es español/a
 - ▮ me gusta mucho
- ¿Otros motivos?**

16. Trabajad en parejas.

1. ¿Qué lenguas estudias? 2. ¿Por qué estudias español? 3. ¿En qué países se habla español? 4. ¿Por qué es importante estudiar idiomas extranjeros? 5. ¿Para ti es fácil aprender un idioma nuevo? 6. ¿Dónde aprendes mejor, en casa o en la biblioteca? 7. Además del español, ¿qué

lenguas son oficiales en España? 8. ¿En la República Checa se habla solo checo? 9. ¿Conoces a muchos extranjeros? 10. ¿Es fácil el checo para los extranjeros?

17. ¡Yupi! Jsme na konci dnešní lekce. Za odměnu jednu zajímavost. :-)

Možná jste si už všimli, že Španělé mají více křestních jmen a dvě příjmení: jedno po otci a druhé po matce. Je ale také třeba říct, že v běžném životě používají většinou jen jedno jméno a jedno příjmení. Seznámíme se teď s jednou španělskou rodinou a vaším úkolem je doplnit správné jméno.

Mi mejor amigo es de Málaga y ahora trabaja en la Universidad Carolina en Praga. Se llama Carlos Pablo Márquez Pascual. El nombre de su madre es Inés María Seco. Su padre se llama Rafael Emilio Varela. Pablo está casado con Alba Sofía Serrano Ruiz. Los apellidos de su hija Jimena son

Můj nejlepší kamarád je z Málaga a teď pracuje na Karlově univerzitě v Praze. Jmenuje se Carlos Pablo Márquez Pascual. Jméno jeho matky je Inés María Seco. Jeho otec se jmenuje Rafael Emilio Varela. Pablo je ženatý a jeho žena se jmenuje Alba Sofía Serrano Ruiz. Příjmení jeho dcery Jimeny jsou

18. A teď už vážně poslední úkol. Zjistěte, která jsou nejběžnější španělská příjmení. Jak? Jednoduše! Jděte na www.google.es, a jak se řekne španělská příjmení, už přece víte. :-)

V

VOCABULARIO

América <i>f</i> Latina	<i>Latinská Amerika</i>
además (de)	<i>kromě (čeho)</i>
ahora	<i>nyní, teď</i>
aprender	<i>učit se</i>
Baleares <i>fpl</i>	<i>Baleárské ostrovy</i>
bastante	<i>dost, docela</i>
bien	<i>dobře; hodně, velmi</i>
carta <i>f</i>	<i>dopis</i>
catalán, -ana	<i>katalánský, -á</i>
catalán <i>m</i>	<i>Katalánc; katalánština</i>
Cataluña <i>f</i>	<i>Katalánsko</i>
checo	<i>česky</i>
claro, -a	<i>jasný, světlý</i>
clásico, -a	<i>klasický, -á</i>
como	<i>jako</i>
comprender (+ 4. p.)	<i>rozumět (čemu)</i>
comunidad <i>f</i>	<i>autonomní oblast</i>
autónoma	<i>(ve Španělsku)</i>
conocer (zc)	<i>znát, poznat</i>
corazón <i>m</i>	<i>srdce</i>
cosa <i>f</i>	<i>věc</i>
desconocer (zc)	<i>neznat</i>
desear	<i>přát si, chtít</i>
Dios <i>m</i>	<i>bůh</i>
dos	<i>dva, dvě</i>
duro, -a	<i>tvrdý; nesnadný, obtížný</i>
ejemplo <i>m</i>	<i>příklad</i>
por ~	<i>například</i>
entonces	<i>tedy, tak; tehdy, tenkrát</i>
escribir	<i>psát</i>
escuchar	<i>poslouchat</i>
este	<i>tento, zde; tohle</i>
estudiar	<i>studovat, učit se</i>
euskera <i>m</i>	<i>baskičtina</i>
existir	<i>existovat</i>
francés, -esa	<i>francouzský, -á</i>
francés <i>m</i>	<i>Francouz; francouzština</i>
Galicia <i>f</i>	<i>Galicie</i>
gallego, -a	<i>galicijský, -á</i>
gallego <i>m</i>	<i>Galicijec; galicijština</i>

hablar	<i>mluvit</i>
joven	<i>mladý, -á</i>
inactivo, -a	<i>nečinný, lenošivý</i>
interesante	<i>zajímavý, -á</i>
jardín <i>m</i>	<i>zahrada (okrasná)</i>
joven <i>m, f</i>	<i>mladík; děvče, dívka</i>
junto (con)	<i>spolu/společně (s)</i>
leer	<i>číst</i>
libro <i>m</i>	<i>kniha</i>
llevar (a)	<i>vést, přivést, vézt (někam)</i>
mandar	<i>posílat, poslat</i>
mejor (que)	<i>lépe (než)</i>
mientras (que)	<i>zatím(co)</i>
mirar	<i>dívat se, podívat se</i>
moderno, -a	<i>moderní</i>
música <i>f</i>	<i>hudba</i>
notar	<i>všimnout si, upozorovat, vidět</i>
novio <i>m</i>	<i>snoubenec, kluk (se kterým dívka chodí)</i>
nuevo, -a	<i>nový, -á</i>
oficial	<i>oficiální, úřední</i>
origen <i>m</i>	<i>původ</i>
otro, -a	<i>jiný, -á</i>
país <i>m</i>	<i>země</i>
País <i>m</i> Vasco	<i>Baskicko</i>
poema <i>m</i>	<i>báseň</i>
por eso	<i>proto</i>
pregunta <i>f</i>	<i>otázka</i>
preguntar (+ 4. p.)	<i>ptát se (na co)</i>
preguntar (a)	<i>ptát se (koho)</i>
que	<i>který, -á</i>
revista <i>f</i> (del corazón)	<i>bulvární časopis</i>
románico, -a	<i>románský, -á</i>
telenovela <i>f</i>	<i>televizní seriál</i>
tele(visión) <i>f</i>	<i>televize</i>
trabajar	<i>pracovat</i>
traducir (zc)	<i>překládat</i>
ver	<i>vidět</i>